

LEO
KANNER
COLLEGE

concept **schoolgids**

schooljaar 2024-2025

Inhoud

Voorwoord	4
1 Eerste kennismaking	5
1.1 Wie zijn wij?	5
1.2 Werkwijze	6
1.3 Resultaten	6
1.3.1 Slagingspercentages examen	7
1.3.2 Opbrengsten	7
1.4 Uitstroombestemmingen	8
1.4.1 Vervolgonderwijs	8
1.4.2 Uitstroomgegevens	9
1.4.2.1 Wijzigingen in de leerroute.....	9
2 Ons onderwijs	11
2.1 De lesdag	11
2.1.1 Lesrooster.....	11
2.1.2 Eten en drinken op school	11
2.1.3 Schooltijden en onderwijsuren	12
2.1.4 Schoolvakanties, studiedagen en lesuitval	12
2.2 Klassen	12
2.3 Leerwegen en vakken	13
2.3.1 Brugklas vmbo-tl, havo, vwo	13
2.3.2 Vmbo-theoretische leerweg 3e en 4e leerjaar	14
2.3.2.1 Stage	15
2.3.3 Havo/vwo 3e leerjaar	15
2.3.4 Havo 4e en 5e leerjaar	15
2.3.5 Vwo 4e, 5e en 6e leerjaar	16
2.3.5.1 Stage	17
2.3.6 Leergebiedoverstijgende kerndoelen.....	17
2.4 Leermiddelen	18
2.4.1 Schoolboeken en kaften.....	18
2.4.2 Schriften en rekenmachine.....	18
2.4.3 Computergebruik en printen.....	19
2.5 Dyslexie en dyscalculie	19
2.6 Toetsen, examens, diploma	20
2.6.1 Toetsweken en proefexamenweken	20
2.6.2 Methodeonafhankelijke toetsing en referentieniveaus	20
2.6.3 Ontwikkelgesprekken en overgang	21
2.6.4 Staatsexamen	21
2.6.4.1 Legitimatie.....	22
2.6.4.2 Slaag- en zakregelingen	22
3 Onze begeleiding	23
3.1 Geïntegreerde begeleiding	23
3.2 Leerlingvolgsysteem	23
3.2.1 Ontwikkelingsperspectief	23
3.2.2 Handelingsplannen en groepsplan	23
3.2.3 Leerlingbesprekingen	24
3.2.4 Leerlingdossiers.....	24
3.3 Veilig schoolklimaat	25
3.3.1 Schoolregels.....	25
3.3.2 Schoolterrein.....	25
3.3.3 Kleding	25
3.3.4 Telefoongebruik	26

3.3.5	Meegebrachte artikelen.....	26
3.3.6	Bedrijfshulpverlening.....	27
3.3.7	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	27
3.3.8	Pestprotocol	27
3.3.9	Nabijheid en preventie.....	27
3.3.10	Escalatie	28
3.3.11	Time-out, schorsing, verwijdering	28
3.3.12	Verzekeringen en schade	29
3.4	Ziekte en medicijngebruik op school	29
3.4.1	Medicijngebruik op school	29
3.4.2	Medisch handelen	30
3.5	Leerlingenvervoer en zelfstandig reizen.....	30
4	De schoolorganisatie	31
4.1	Schoolleiding en interne begeleiding	31
4.1.1	Directeur	31
4.1.2	Coördinatoren	31
4.1.3	Onderwijskundig begeleiders	31
4.1.4	Orthopedagogen en schoolmaatschappelijk werker.....	31
4.1.5	Decaan/stagebegeleider.....	32
4.1.6	Commissie voor de Begeleiding.....	32
4.2	Samenwerking met ouders	32
4.2.1	Informatieavonden en ontwikkelgesprekken	32
4.2.2	Schoolwebsite en SOMtoday.....	33
4.2.3	Klankbordgroep en medezeggenschapsraad	33
4.2.4	Vrijwillige ouderbijdrage	34
4.2.5	Zorgen of onvrede	34
4.3	Samenwerking binnen de Leo Kanner Onderwijsgroep	34
4.3.1	Vertrouwenspersoon LKO.....	35
4.4	Samenwerking met externe partners	35
4.4.1	Centrum voor Jeugd en Gezin.....	35
4.4.2	Jeugdhulp op school en scholennetwerken	36
4.4.3	Sponsoring.....	36
4.5	Verantwoording en toezicht	37
4.5.1	Schoolplan en evaluatie	37
4.5.2	Tevredenheidsonderzoek en interne audit	37
4.5.3	Monitoren uitstroom	38
4.5.4	Inspectie van het Onderwijs	38
5	Praktische zaken	39
5.1	Toelaatbaarheid en toelating.....	39
5.1.1	Toelaatbaarheidsverklaring	39
5.1.2	Nieuwe leerlingen	39
5.1.3	Zorgplicht	40
5.1.4	Verhuizing.....	40
5.1.5	Geschillencommissie passend onderwijs.....	40
5.2	Aan- en afwezigheid	41
5.2.1	Aangepaste aanwezigheid op school.....	41
5.2.2	Ongeoorloofd verzuim	41
5.2.3	Aanvraag verlof bij uitzonderingen	41
5.3	Omgang met leerlinggegevens	42
5.3.1	Digitale uitwisseling van leerlinggegevens	42
5.3.2	Omgang met beeldmateriaal	44
5.3.3	Wijzigen persoonlijke gegevens	45
6	Contactgegevens	46
6.1	Bellen in geval van ziekte.....	46
6.2	Medewerkers Leo Kannercollege.....	46

6.3	Klankbordgroep en Medezeggenschapsraad	46
6.4	Vertrouwenspersonen LKO en Meldregeling	47
6.5	College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	47
6.6	Centrale administratie LKO	48
6.7	Handige namen en adressen	48
6.8	Samenwerkingsverbanden.....	49
6.9	Locaties van de LKO	50

Voorwoord

Beste lezer,

Dit is de schoolgids van het Leo Kannercollege in Leiden. Wij zijn een school voor voortgezet speciaal onderwijs. De diplomaroutes die we aanbieden zijn vmbo-tl, havo en vwo. Onze leerlingen hebben allemaal een diagnose in het autismespectrum.

We bereiden onze leerlingen voor op een toekomst in het vervolgonderwijs en in de maatschappij. Hieraan wordt vanaf dag 1 met volledige inzet gewerkt, zowel door leerkrachten als door leerlingen. Deze voorbereiding op de toekomst doen we als school samen met ouders, hulpverleningsinstanties en externen, zoals bedrijven en collega-scholen. De weg naar de toekomst gaat voor onze leerlingen vaak gepaard met angst en frustratie. Het is onze overtuiging dat we angst en frustratie met inzet van alle betrokkenen kunnen omzetten in succes, opluchting en blijdschap.

Het Leo Kannercollege is onderdeel van de Prof. dr. Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO). De LKO biedt speciaal onderwijs aan leerlingen van vier tot twintig jaar in de regio Leiden en in Zoetermeer. Meer informatie over de andere locaties van de LKO is achterin deze schoolgids te vinden en op www.leokanner.nl. De bladzijden hierna bieden specifiek een inkijkje in het Leo Kannercollege. Om het plaatje compleet te maken is een bezoek aan onze website www.leokannercollege.nl de moeite waard. Daar vindt u onder andere interviews met oud-leerlingen en een gefilmde impressie van ons schoolgebouw.

Met vriendelijke groet, mede namens het College van Bestuur,

Rick van het Maalpad
directeur Leo Kannercollege

1 Eerste kennismaking

1.1 Wie zijn wij?

Het Leo Kannercollege is een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Wij bereiden leerlingen voor op vervolgonderwijs, zo luidt formeel onze opdracht. Wij vatten die opdracht breed op. Onze leerlingen verlaten school niet alleen met een diploma, maar ook met handvatten op sociaal-emotioneel gebied. Op die manier kunnen ze een vliegende start maken bij hun vervolgopleiding.

Het vakkenaanbod op het Leo Kannercollege is erop gericht dat leerlingen aan het eind van hun schoolloopbaan een volledig en volwaardig diploma behalen. Wij bieden drie leerroutes aan: vmbo-tl, havo en vwo. Met hun diploma hebben leerlingen toegang tot respectievelijk mbo, hbo en wo. De lesmethodes en de toetsen waarmee we werken, zijn dezelfde als in het regulier onderwijs. Vanaf klas 1 bereiden we leerlingen voor op hun examen. De mentoren van de bovenbouw en de schooldecaan begeleiden de leerlingen in de mentorlessen bij het kiezen van vervolgopleidingen en mogelijke beroepen.

Leerlingen voorbereiden op een vervolgopleiding omvat natuurlijk veel meer dan het overdragen van lesstof en het toetsen van kennis. Succes in een vervolgopleiding is alleen mogelijk als leerlingen ook groei doormaken in sociaal-emotioneel opzicht en op het gebied van 'schoolse' en vakoverstijgende vaardigheden. Op het Leo Kannercollege is de begeleiding van de leerlingen op sociaal-emotioneel gebied ingebed in de dagelijkse lespraktijk. In de gymnastieklessen wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan het omgaan met winst- en verliessituaties. Bij de theorievakken oefenen onze leerlingen onder andere met samenwerken en presenteren. Hierbij besteden de leerkrachten ook aandacht aan 'opkomen voor jezelf' en bijvoorbeeld 'feedback geven en ontvangen'.

Onze leerlingen hebben allemaal een diagnose in het autismespectrum. Structuur, overzichtelijkheid en voorspelbaarheid zijn voor onze leerlingen sleutelbegrippen. Op het Leo Kannercollege hebben de leerlingen zoveel mogelijk les in een vaste groep en een vast lokaal. De groepsgrootte hangt onder andere af van de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen, de groepsdynamiek en de examenroute die leerlingen volgen. In leerjaar 1 starten we met maximaal 11 leerlingen per klas. In de bovenbouw groeit het aantal leerlingen uit tot maximaal 16 leerlingen per klas.

'Schakelmomenten' zijn voor veel van onze leerlingen lastig. Daarom houden we het aantal theorieleerkrachten in de onderbouw zo klein mogelijk: drie tot vijf leerkrachten per klas. In de bovenbouw heeft elke klas zes tot negen leerkrachten. Ons rooster bestaat voornamelijk uit 'blokuren'. Dit houdt het aantal vakken per dag, en dus het aantal 'schakelmomenten', zo beperkt mogelijk. Lesuitval door ziekte van leerkrachten kennen we niet. De lessen worden altijd overgenomen door een collega.

Elke klas heeft een vaste mentor. In de onderbouw geeft de mentor het merendeel van de vakken. In de bovenbouw heeft elk vak een vakleerkracht. Alle leerkrachten begeleiden de leerlingen bij hun vorderingen op sociaal-emotioneel gebied en bij het aanleren van vakoverstijgende vaardigheden.

Groei op sociaal-emotioneel gebied realiseren we op het Leo Kannercollege niet alleen binnen de lessen, maar ook door minimaal één keer per jaar met de leerlingen op excursie te gaan. Hiernaast organiseren we jaarlijks voor de onderbouwklassen een schoolkamp en voor de leerlingen in de examenklassen een buitenlandreis. We hebben een leerlingenraad, een schoolkrant, schoolfeesten en een schoolband: allemaal georganiseerd voor en door leerlingen. Deze activiteiten bieden leerlingen de gelegenheid om (sociale) situaties te ervaren en de geleerde vaardigheden in praktijk te brengen.

1.2 Werkwijze

Veel van onze leerlingen vinden het lastig om hun schooltaken te plannen en organiseren of om correcte tekstverbanden te leggen. Voor onderbouwleerlingen is 'wachten op hun beurt' en adequaat omgaan met irritatie een terugkerend onderwerp. Ook het verwerken van prikkels en het omgaan met spanning is een thema dat voor veel jongeren met autisme lastig is.

Voordat we in 2007 begonnen met het Leo Kannercollege, hebben we eerst in kaart gebracht met welke onderwerpen jongeren met autisme op school moeite hebben. We hebben ons onderwijs zo ingericht dat de leerlingen zich ondanks alle belemmeringen zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Dat begint natuurlijk met een veilig schoolklimaat en een overzichtelijke fysieke omgeving. Maar ook een gestructureerde overdracht van de lesstof hoort hierbij, net zo goed als leerkrachten met voorspelbaar gedrag.

Al deze onderwerpen samen vormen onze diepte-ondersteuning: de LKC-aanpak. Met deze aanpak dekken we voor een groot deel de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Hebben leerlingen niet voldoende aan onze diepteondersteuning, dan proberen we binnen de kaders van de schoolsetting via leerlingspecifieke afspraken in te spelen op de onderwijsbehoefte van de leerling. Deze kaders zijn geschetst in ons schoolondersteuningsprofiel. Soms blijkt dat we niet kunnen bieden wat een leerling nodig heeft: dan zijn jongeren bijvoorbeeld niet in staat om een hele dag met klasgenoten in een lokaal te zijn of accepteren jongeren geen uitleg of begeleiding van een leerkracht. In dat geval bespreken we met ouders, begeleiders én de leerling wat een geschiktere setting zou kunnen zijn dan het Leo Kannercollege.

Onze lesinstructies verlopen volgens het IGDI-model, het Interactief Gedifferentieerd model voor Directe Instructie. Voordat de uitleg begint, peilen leerkrachten wat leerlingen nog weten van de vorige les en bespreken ze wat het nieuwe lesdoel is. De uitleg over het nieuwe onderwerp is voornamelijk klassikaal, waarbij de leerkrachten ook laten zien hoe leerlingen concreet met de lesstof aan de slag kunnen. Na de klassikale uitleg wordt tijd gemaakt om extra uitleg te geven aan de leerlingen die dat nodig hebben, terwijl andere leerlingen zelfstandig aan hun taak werken.

Leerkrachten brengen tijdens de les expliciet verbanden aan binnen de lesstof en tussen de verschillende vakken. De leerlingen worden actief betrokken bij de les. De leerlingen kunnen aan de hand van de feedback van de leerkracht reflecteren op hun taak. De feedback is opbouwend en erop gericht om leerlingen inzicht te geven in hun eigen functioneren en in dat van anderen. Hiernaast ondersteunen en begeleiden de leerkrachten de leerlingen ook bij het plannen en organiseren van het (huis)werk.

Gedurende de schooldag benaderen leerkrachten de leerlingen zo neutraal mogelijk, zonder emotionele lading. Ze spreken leerlingen zoveel mogelijk aan op hun eigen ontwikkelingsniveau. De leerkrachten creëren gedurende de dag situaties waarin leerlingen leren samenzijn en samenwerken. Ze bespreken sociale situaties met de leerlingen voor en na. De nadruk ligt daarbij op het stimuleren van gewenst gedrag en het geven van handelingsalternatieven voor ongewenst gedrag.

1.3 Resultaten

Het Leo Kannercollege leidt leerlingen op voor een diploma waarmee ze naar het mbo, hbo of wo kunnen doorstromen. Anders dan in het regulier onderwijs nemen onze leerkrachten niet zelf de examens af, dat doen medewerkers van de staatsexamendienst van het ministerie van OC&W. Meer informatie over het staatsexamen is te vinden in § 2.6.4 van deze schoolgids. Het diploma dat leerlingen op onze school kunnen behalen, is identiek aan dat van reguliere scholen. Voor vmbo-tl bieden we voor het examen standaard alle vier

profielen aan en voor havo drie profielen (geen Cultuur & Maatschappij). Voor vwo bieden we in elk geval het profiel Natuur & Techniek aan.

1.3.1 Slagingspercentages examen

In onderstaande tabellen is te zien wat de resultaten zijn van de twee meest recente examenlichtingen. De gegevens van schooljaar 2023-2024 volgen in september 2024.

schooljaar 2021-2022			
volledig diploma	aantal kandidaten	aantal geslaagd	percentage
vmbo-tl	39	38	97%
havo	27	26	96%
vwo	11	10	91%

schooljaar 2022-2023			
volledig diploma	aantal kandidaten	aantal geslaagd	percentage
vmbo-tl	34	33	97%
havo	18	17	94%
vwo	10	10	100%

Alle leerlingen leggen op weg naar de diplomaklas al examen af in één of meer vastgestelde vakken. Het examen maatschappijleer staat op het programma van 3 vmbo-tl, 4 havo en 4 vwo. In 4 havo en 5 vwo leggen de leerlingen examen af in het vak Engels. In 5 vwo rondt de leerlingen ook hun profielwerkstuk af. De school streeft met deze opbouw een tweeledig doel na. Aan de ene kant wennen de leerlingen alvast aan de spanning en werkwijze rondom de examens, aan de andere kant maakt elk behaald certificaat de workload in de diplomaklas behapbaarder.

78 leerlingen uit klas 3 vmbo-tl, 4 havo en 4 vwo hebben in 2022-2023 deelgenomen aan de examens maatschappijleer. Van hen hebben 74 leerlingen het certificaat gehaald. Voor de examens Engels in 4 havo en 5 vwo zijn 39 leerlingen opgegaan, waarvan 37 het certificaat hebben gehaald. Voor het profielwerkstuk zijn 11 van de 13 leerlingen van 5 vwo geslaagd.

1.3.2 Opbrengsten

Sinds schooljaar 2011-2012 nemen we bij onze leerlingen in de onderbouw jaarlijks toetsen af die los staan van de lesmethodes, de JIJ!-toetsen. Dit doen we onder andere om te kijken hoe de ontwikkeling van onze leerlingen zich verhoudt tot die van andere leerlingen in Nederland die dezelfde toets maken. De toetsen zijn gerelateerd aan de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen en het Europees ReferentieKader. De onderwijskundig begeleiders monitoren samen met de leerkrachten die het vak geven en de vakgroepen Nederlands, Engels en rekenen/wiskunde de resultaten van de methode-onafhankelijke toetsen en stellen, indien nodig, wijzigingen voor in het curriculum. Meer informatie over deze toetsen is te vinden in § 2.6.2.

Het vergelijken van de resultaten van onze leerlingen en het 'landelijk gemiddelde' doen we niet alleen tussentijds, maar ook aan het einde van hun schoolloopbaan. Dan worden de resultaten van het centraal schriftelijk eindexamen (CSE) vergeleken met de landelijke resultaten. Hierna staan de gegevens van schooljaar 2022-2023. De gegevens van schooljaar 2023-2024 volgen in september 2024.

2023 - vmbo-tl	gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC		gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC
Nederlands	6,3	6,3*	biologie	6,4	7,1
Engels	7,1	8,0	economie	5,9	6,0
wiskunde	6,3	6,4*	geschiedenis	6,4	7,2
nask 1	6,4	6,5			
• gemiddelde voor herkansing					

2023 - havo	gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC		gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC
Nederlands	6,4	7,2	scheikunde	6,2	6,5*
Engels	7,0	7,2	biologie	6,1	6,8
wiskunde A	6,5	6,2	economie	5,9	5,9
wiskunde B	nog niet bekend	5,8	geschiedenis	5,9	6,7
natuurkunde	6,3	6,6*	bedrijfseconomie	6,3	6,1*
• gemiddelde voor herkansing					

2023 - vwo	gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC		gemiddeld cijfer landelijk	gemiddeld cijfer LKC
Nederlands	6,2	6,5	scheikunde	6,8	7,6
Engels	6,9	7,3	biologie	6,7	7,0
wiskunde B	nog niet bekend	7,6	maatschappij-wetenschappen	6,5	6,2
natuurkunde	6,5	6,9	bedrijfseconomie	6,3	6,6

Bij grote afwijkingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde, zowel in negatieve als positieve zin, zal de betreffende vakgroep proberen te achterhalen waardoor dit verschil heeft kunnen ontstaan. Hieruit kunnen wijzigingen in methode en didactiek volgen.

1.4 Uitstroombestemmingen

1.4.1 Vervolgonderwijs

Welke vorm van vervolgonderwijs mogelijk is, hangt af van het gevolgde onderwijsniveau:

onderwijsaanbod	afronding	doorstroom mogelijk naar
vmbo-tl	staatsexamen	mbo (alle niveaus) / onder voorwaarden havo
havo	staatsexamen	mbo / hbo / vwo
vwo	staatsexamen	mbo / hbo / universiteit

Aan het doorstromen van vmbo-tl naar havo zijn twee voorwaarden verbonden. De eerste voorwaarde is dat er een plek beschikbaar moet zijn in klas 4 havo. De tweede voorwaarde is dat leerlingen beschikken over een diploma vmbo-tl dat een extra vak bevat ten opzichte van het diploma dat nodig is om door te stromen naar het mbo. Voor de leerlingen in klas 4 vmbo-tl op het Leo Kannercollege betekent dit concreet dat zij examen doen in de vakken biologie, economie, Engels, geschiedenis, nask 1, maatschappijleer, Nederlands, profielwerkstuk en wiskunde. Leerlingen die dit traject volgen, hebben elke schooldag les van 8.45 uur tot 15.00 uur.

Het instromen in een arbeidstoeleidingstraject zal, onder voorwaarden, ook mogelijk zijn voor leerlingen die vmbo-tl-, havo- of vwo-onderwijs volgen/gevolgd hebben. De decaan van het Leo Kannercollege kan hierover meer informatie geven.

1.4.2 Uitstroomgegevens

In de tabel hieronder is het overzicht opgenomen van de uitstroombestemmingen van onze examenleerlingen. De gegevens van schooljaar 2023-2024 volgen in september 2024.

bestemmingen einduitstroom 2022-2023			
vervolgplek	aantal	diploma	omschrijving
vavo	1	vmbo-tl	havo cultuur & maatschappij
VO	1	havo	vwo
MBO, niveau 1	1	geen	entreeopleiding metaal/elektro/installatie
MBO, niveau 2	3	vmbo-tl	beveiliging, kok, monteur mechatronica
MBO, niveau 3	7	vmbo-tl	allround meubelmaker, dier & gedrag, hoefsmid, logistiek teamleider, retail specialist, travel & hospitality, zelfstandig werkend kok
MBO, niveau 4	24	geen/vmbo-tl/havo	allround meubelmaker, biologisch medisch analist (2), chemisch-fysisch analist (2), coördinator sport & bewegen, CIOS, drone engineering & operations, expert IT systems and devices, instrumentmaker (3), mediaredactiemedewerker, ondernemend meubelmaker (2), onderwijsassistent (4), software developer (3), sport & bewegen, verpleegkunde
HBO	14	havo/vwo	accountancy (2), bioinformatica, ICT (3), lerarenopleiding Engels, medische beeldvorming, ondernemerschap & retail management, PABO, sociaal werk/jeugd in onderwijs (2), software development, werktuigbouw
universiteit	7	vwo	biologie, computer science, geneeskunde, Keltische talen & culturen, maritieme techniek, natuurkunde, wiskunde
overig	3	vmbo-tl/vwo	tussenjaar (2), werken
totaal	61		

De grootste uitstroom van leerlingen bestaat logischerwijs uit de leerlingen die hun examens hebben afgelegd. In onderstaande tabel is zichtbaar dat 30 leerlingen de school in 2022-2023 tussentijds hebben verlaten, dus voor het einde van hun middelbare schooltijd.

reden tussentijdse uitstroom 2022-2023	aantal leerlingen
18+ zonder schoolgang	2
andere VSO-school	3
behandelsetting	10
mbo	3
vavo	1
verandering uitstroomprofiel (dagbesteding)	5
verhuizing naar buitenland	2
VO-school	4

1.4.2.1 Wijzigingen in de leerroute

In onderstaande tabel staat hoeveel leerlingen er zijn uitgestroomd op het niveau van de verwachte uitstroombestemming. Het betreft de verwachte uitstroombestemming die is opgenomen in het ontwikkelingsperspectief (OPP) aan het begin van het laatste schooljaar.

behaald uitstroomniveau 2022-2023	
onder OPP-niveau	4
conform OPP-niveau	57
boven OPP-niveau	0
totaal	61

Afwijkingen ten opzichte van het verwachte uitstroomniveau hebben verschillende, vaak leerlingenspecifieke oorzaken. Leerlingen met autisme zijn niet altijd goed toetsbaar. IQ-tests en andere toetsen zijn dan geen goede voorspellers voor het verwachte uitstroomniveau. Verder kan het op een gegeven moment voor de balans van leerlingen nodig zijn dat ze insteken op een leerroute die iets onder het niveau van bijvoorbeeld IQ-uitslagen ligt. Dit gebeurt bijvoorbeeld als de puberteit erg veel energie vraagt of als leerlingen in aanraking

komen met voor hen nieuwe aspecten van autisme waar ze nog geen raad mee weten of die hen hinderen bij het leren. Naarmate leerlingen verder komen in hun schoolloopbaan neemt de informatiedichtheid toe, worden de taken complexer en de werkdruk hoger. We zien dat autisme dan vaak meer gaat knellen. De middelbareschooltijd is tot slot een periode waarin de balans tussen thuis en school ingrijpend kan veranderen. Ook dit leidt soms tot een uitstroomniveau die afwijkt van de verwachting.

2 Ons onderwijs

2.1 De lesdag

2.1.1 Lesrooster

Op het Leo Kannercollege wordt zoveel mogelijk gewerkt met blokuren van 90 minuten. Dit geeft meer rust tijdens de lesdag want de leerlingen hoeven minder vaak hun spullen op te ruimen en te pakken dan in een systeem van losse lessen van 45 of 50 minuten. Het blokuursysteem maakt het ook mogelijk om het aantal theorievakken en dus het huiswerk per dag beperkt te houden. Leerlingen in klas 1 en 2 hebben meestal drie en heel soms vier theorievakken per dag. In klas 3 en in de bovenbouw hebben de leerlingen in de regel vier theorievakken per dag.

Om 8.45 uur start de eerste les. Deze duurt tot 10.15 uur. Hierna volgen een kwartier begeleid lezen voor de lijst (LvL) en een kwartier pauze. Het middenblok is van 10.45 tot 12.15 uur. Hierna volgen een kwartier *maatschappelijke oriëntatie* (MatOr) en een kwartier pauze. Het derde lesblok is van 12.45 tot 14.15 uur. De laatste les is van 14.15 tot 15.00 uur. In klas 1 is dit laatste lesuur van elke dag gereserveerd voor het werkuur. In dit lesuur werken de leerlingen onder begeleiding van hun leerkracht aan schooltaken en extra opdrachten. In klas 2 hebben de leerlingen drie werkuren in plaats van vier.

Door de werkuren proberen we in klas 1 en 2 onder andere de tijd die leerlingen thuis aan school moeten besteden te beperken. Veel leerlingen hoeven alleen leerwerk mee te nemen naar huis. Verder gebruiken we de werkuren om leerlingen een huiswerkattitude te laten ontwikkelen. Dit blijft bij veel leerlingen een pijnpunt omdat ze door hun autisme een strikte scheiding tussen school en thuis kunnen ervaren. Dit bemoeilijkt dat de transfer van de huiswerkattitude van school naar huis. Het inschakelen van externe begeleiding kan deze transfer ondersteunen.

De praktijkvakken koken, handvaardigheid, muziek en gymnastiek vinden plaats binnen de reguliere lestijden. Deze vakken worden door praktijkleerkrachten gegeven. Gymnastiek krijgen de leerlingen tot en met hun examenjaar. Koken, handvaardigheid, muziek en tekenen zijn onderbouwvakken.

2.1.2 Eten en drinken op school

Het Leo Kannercollege heeft een continurooster. Dit betekent dat de leerlingen en het schoolpersoneel tussen de lessen door op school blijven. De leerlingen eten en drinken met hun leerkracht in het klaslokaal tijdens LvL (Lezen voor de lijst) en MatOr (Maatschappelijke Oriëntatie). De meeste leerlingen zijn op een schooldag lang van huis, ook vanwege het reizen. Voedzaam eten en voldoende drinken zijn daarom van groot belang. Het helpt leerlingen ook bij het vasthouden van hun concentratie. Het drinken van water tijdens de les is op school toegestaan. In de buurt van computers, laptops en tablets geldt echter de 'niet eet en drink'-regel.

Drankjes die taurine bevatten, vinden we niet geschikt als schooldrinken. Artikelen als een shisha-pen, nicotinezakjes, alcoholhoudende drank en drugs vinden wij ook niet passen op school en zijn dus verboden tijdens de schooldag. Wat betreft het roken van tabak gedurende de schooldag hebben leerlingen tot 18 jaar schriftelijke toestemming van ouders nodig. Dit geldt ook voor het gebruik van de e-sigaret. Het schoolterrein is een rookvrije zone.

2.1.3 Schooltijden en onderwijsuren

De lesweek bestaat op het Leo Kannercollege uit vier lange schooldagen en één korte, de woensdag*. Op woensdag is er les van 8.45 tot 12.30 uur. Op de lange schooldagen duren de lessen van 8.45 tot 15.00 uur. Elk schooljaar heeft de school een aantal toets- of proefexamenperiodes. Deze zijn opgenomen in de jaarkalender. In die periodes beginnen alle lesdagen om 8.45 uur en eindigen de lessen om 12.30 uur.

De wet kwaliteit (V)SO kent drie uitstroomprofielen: vervolgonderwijs, arbeidstoeleiding en dagbesteding. Het Leo Kannercollege biedt het profiel vervolgonderwijs aan. Het aantal klokuren onderwijstijd dat bij dit profiel hoort, is in de tabel hieronder zichtbaar gemaakt.

In het Nationaal Onderwijsakkoord is afgesproken om in het voortgezet onderwijs 'de schotten' in de onderwijstijd af te schaffen. Dat wil zeggen dat er niet meer wordt uitgegaan van een urennorm per leerjaar, maar van een urennorm over de hele opleiding. Als VSO-school volgen wij de regelingen over de onderwijstijd zoals die gelden voor het voortgezet onderwijs. Dit doen we op grond van de wet kwaliteit VSO uit 2013.

berekening uren per leerweg	wettelijk	realisatie aantal uren per leerweg	marge per leerweg
vmbo-tl	3700	3914	214
havo	4700	4886	186
vwo	5700	5858	158

* De leerlingen in klas 4 vmbo-tl die intekenen op de 'stapelroute' naar de havo hebben vijf lange lesdagen. Zij zijn elke schooldag aanwezig van 8.45 tot 15.00 uur.

2.1.4 Schoolvakanties, studiedagen en lesuitval

De zomervakantie van 2024 eindigt op vrijdag 23 augustus. Leerlingen en ouders krijgen voordat het nieuwe schooljaar begint een brief met daarin alle 'ins and outs' over de start. Bij deze startbrief zit ook een lijst met aan te schaffen schoolspullen.

De vakanties van 2024-2025 zijn:

herfstvakantie	maandag 28 oktober t/m vrijdag 1 november 2024
kerstvakantie	maandag 23 december 2024 t/m vrijdag 3 januari 2025
voorjaarsvakantie	maandag 24 t/m vrijdag 28 februari 2025
meivakantie	vrijdag 18 april t/m maandag 5 mei 2025
Hemelvaart en dag na Hemelvaart	donderdag 29 en vrijdag 30 mei 2025
Pinkstermaandag	maandag 9 juni 2025
zomervakantie	maandag 21 juli t/m vrijdag 29 augustus 2025

De jaarkalender waarop de vakanties vermeld zijn, is te vinden op de website van de school. Op de jaarkalender staan ook de studiedagen, die bij aanvang van het schooljaar bekend zijn. Op studiedagen is het schoolpersoneel wel op school, maar blijven de leerlingen thuis.

Als een leerkracht ziek is, worden de lessen intern overgenomen. Heel af en toe komt het voor dat er klassen wegens ziekte van personeel thuis moeten blijven. In principe informeren we leerlingen en ouders tijdig over een dergelijke maatregel.

2.2 Klassen

In leerjaar 1 bestaan de klassen uit maximaal 11 leerlingen, in leerjaar 2 zijn dat er 12 en in leerjaar 3 heeft elke klas 13 leerlingen. In de bovenbouw zijn er maximaal 16 leerlingen

per klas. Elke klas heeft een vast lokaal. In de onderbouw heeft elke klas een mentor die ook het merendeel van de vakken geeft.

Na het derde leerjaar krijgen de leerlingen les van vakleerkrachten, die zo mogelijk meerdere vakken geven. De leerlingen hebben dan dus meer verschillende leerkrachten dan in de onderbouw, maar nog steeds minder dan in het regulier onderwijs.

De theorievakken worden allemaal in het vaste klaslokaal gegeven. Voor de praktijkvakken of een practicumles gaan de leerlingen naar het hiervoor bestemde lokaal. In de bovenbouw worden klassen voor de examenvakken soms gesplitst. De ene helft van de klas blijft dan in het 'stam'lokaal, de andere helft gaat naar een 'wissel'lokaal.

2.3 Leerwegen en vakken

In schooljaar 2024-2025 kent het Leo Kannercollege 25 groepen. Er zijn 5 eerste klassen, 5 tweede klassen, 5 derde klassen, 6 vierde klassen, 3 vijfde klassen en 1 zesde klas. Het Leo Kannercollege volgt zoveel mogelijk het onderwijsprogramma dat ook voor het regulier voortgezet onderwijs geldt. Wij werken met dezelfde lesmethodes en hetzelfde toetsmateriaal als in het regulier onderwijs. Uitzondering hierop is dat wij, behalve Engels, geen moderne vreemde talen aanbieden. De ervaring heeft ons geleerd dat deze vakken een te grote belasting zijn voor veel van onze leerlingen.

De eerste twee leerjaren werken we volgens het principe van 'dakpan'klassen. In deze jaren volgen de leerlingen een traject in vmbo-tl/havo of havo/vwo. In de vmbo-tl/havo-groepen wordt lesstof behandeld die in de basis is gericht op doorstroom naar vmbo-tl, maar ook opties biedt voor de voorbereiding op de havo. Een vergelijkbare werkwijze hanteren we in de havo/vwo-brugklassen. Op deze manier proberen we leerlingen tot leren te brengen op het niveau dat past bij hun ontwikkelfase én tegelijkertijd voor elke leerling maximale doorstroomkansen te realiseren.

Na het tweede jaar komt er een splitsing tussen vmbo-tl en havo/vwo. Na het derde jaar gaan ook havo en vwo uit elkaar. De meeste van onze leerlingen zijn 'laatbloeiërs' en met een zo laat mogelijke splitsing geven we hun de grootste kans op een passende leerroute. Het onderwijs verandert er niet door, alleen het beslismoment vindt iets later plaats.

In schooljaar 2024-2025 ziet de groepsopbouw er als volgt uit:

Leo Kannercollege 2024-2025					
1A	1B	1C	1D	1E	
2A	2B	2C	2D	2E	
3Ta	3Tb	3Tc	3HVa	3HVB	
4Ta	4Tb	4Tc	4Ha	4Hb	4V
5Ha		5Hb		5V	
6V					

2.3.1 Brugklas vmbo-tl, havo, vwo

In de eerste twee leerjaren zitten leerlingen van verschillende niveaus bij elkaar in de klas. Bij het indelen van de klassen houden we rekening met de informatie van de basisschool, het leerlingdossier en de informatie uit de intakegesprekken. In 2024-2025 starten we in klas 1 met twee TH-klassen (vmbo-tl/havo) en drie HV-klassen (havo/vwo). Als de belastbaarheid, werkhouding en het cijferbeeld daar aanleiding toe geven, kunnen leerlingen na de eerste of de tweede klas doorstromen naar een ander niveau.

In schooljaar 2024-2025 zijn dit de vakken en lesmethodes voor klas 1 en 2:

vakken brugklas 1	methode		vakken brugklas 1	methode
Nederlands	Kern Nederlands		biologie	Biologie voor jou
Engels	Kern Engels		geschiedenis	Feniks
wiskunde	Getal en Ruimte		LGO	Tumult
aardrijkskunde	Buitenland			

vakken brugklas 2	methode		vakken brugklas 2	methode
Nederlands	Kern Nederlands		economie	Pincode
Engels	Kern Engels		geschiedenis	Feniks
wiskunde	Getal en Ruimte		NASK	Overall NaSK
aardrijkskunde	Buitenland		LGO	Tumult

Naast de bekende vakken uit bovenstaande tabellen hebben de leerlingen les in de zogenoemde *leergebied overstijgende vaardigheden*. De theorielessen van dit vak worden afgekort tot LGO. In § 2.3.6 is meer uitleg over LGO te vinden. De praktijklessen die horen bij LGO noemen we LGO-P. De andere praktijkvakken in het eerste en tweede leerjaar zijn digitale geletterdheid, gymnastiek, handvaardigheid, muziek en tekenen.

Aan het eind van de eerste klas bekijken we per leerling welk niveau het beste past bij zijn of haar belastbaarheid, werkhouding en cijferbeeld. De klassenindeling voor het tweede leerjaar is om die reden vaak weer anders dan in klas 1.

2.3.2 Vmbo-theoretische leerweg 3e en 4e leerjaar

De theoretische leerweg van het vmbo (vmbo-tl) is bestemd voor leerlingen die minimaal een gemiddelde tot ruim gemiddelde intelligentie hebben zonder belangrijke leerachterstanden. Hiernaast moeten de leerlingen beschikken over voldoende belastbaarheid en werkhouding. De leerlingen van vmbo-tl doen in klas 3 alvast examen in het vak maatschappijleer. In klas 4 sluiten ze de andere vakken met een examen af.

In schooljaar 2024-2025 zien de vakken en lesmethodes er als volgt uit:

vakken vmbo-tl	methode		vakken vmbo-tl	methode
Nederlands	Nieuw Nederlands		geschiedenis	Memo
Engels	Kern Engels		NaSk	Overall NASK
biologie	Biologie voor jou		maatschappijleer	Thema's maatschappijleer
wiskunde	Getal en Ruimte		LGO	Tumult
economie	Pincode			

Het vak LGO in de bovenstaande tabel is een afkorting van *leergebied overstijgende vaardigheden*. Tijdens deze lessen werken de leerlingen onder andere aan het ontwikkelen van leerstrategieën, samenwerken en presenteren. In § 2.3.6 is meer uitleg over LGO te vinden.

In klas 3 en 4 volgen de leerlingen van vmbo-tl ook nog een aantal vaardigheids- of praktijkvakken, zoals digitale geletterdheid, gymnastiek, handvaardigheid en koken.

In het derde leerjaar van vmbo-tl kiezen de leerlingen in welk profiel ze examen willen doen. Er is keuze uit vier profielen: landbouw, zorg & welzijn, techniek, economie. De leerlingen die na klas 4 vmbo-tl willen doorstromen naar het mbo, maken aan het eind van klas 3 vmbo-tl de keuze tussen de vakken NaSk en geschiedenis. Leerlingen die opteren

voor doorstroom naar de havo, hebben deze keuze niet en volgen in klas 4 vmbo-tl zowel NaSk als geschiedenis.

Het examen dat de leerlingen in klas 4 vmbo-tl doen, heeft betrekking op de theorievakken die ze volgen en op het profielwerkstuk. In het rooster van klas 4 vmbo-tl zijn lessen opgenomen waarin de leerlingen begeleid worden bij het maken van dit werkstuk.

2.3.2.1 Stage

Leerlingen van klas 4 van het vmbo-tl doen een beroepsgerichte stage. Zij lopen vijf dagen mee in een bedrijf met als doel hen kennis te laten maken met een werkomgeving. Ook in het vervolgonderwijs of in een arbeidstoeleidingstraject zullen zij te maken krijgen met stages.

De stage wordt in de klas voorbereid aan de hand van de methodes 'Tumult' en 'Traject'. Tijdens de stage wordt de voortgang van de leerlingen bewaakt door de stageleerkrachten van het Leo Kannercollege. De stage vindt plaats in de derde periode van het schooljaar.

2.3.3 Havo/vwo 3e leerjaar

Onderwijs op havo/vwo-niveau is bedoeld voor leerlingen die minimaal een hooggemiddelde intelligentie hebben zonder leerachterstanden. Hiernaast moeten de leerlingen beschikken over ruimvoldoende belastbaarheid en een goede werkhouding. In de derde klas zitten havo- en vwo-leerlingen nog bij elkaar in de klas. Zij volgen een breed vakkenpakket:

vakken havo/vwo	methode		vakken havo/vwo	methode
Nederlands	Nieuw Nederlands		geschiedenis	Geschiedenis Werkplaats
Engels	Kern Engels		natuurkunde	Overal Natuurkunde
wiskunde	Getal en Ruimte		scheikunde	Chemie Overal
biologie	Biologie voor jou		LGO	Tumult
economie	Pincode			

Het vak LGO in de bovenstaande tabel is een afkorting van *leergebied overstijgende vaardigheden*. Tijdens deze lessen werken de leerlingen onder andere aan het ontwikkelen van leerstrategieën, samenwerken en presenteren. In § 2.3.6 is meer uitleg over LGO te vinden.

In klas 3 havo/vwo volgen de leerlingen ook nog een aantal vaardigheids- of praktijkvakken, zoals digitale geletterdheid, gymnastiek, handvaardigheid en koken. De keuze van het examenprofiel voor de bovenbouw havo en vwo vindt ook in klas 3 havo/vwo plaats.

2.3.4 Havo 4e en 5e leerjaar

Op de havo kiezen leerlingen uit de volgende examenprofielen: Natuur & Techniek, Natuur & Gezondheid of Economie & Maatschappij.

Natuur & Techniek is het meest exacte profiel. Leerlingen die examen doen in dit profiel stromen veelal door naar technische studies. In het profiel *Natuur & Gezondheid* worden dezelfde vakken aangeboden als bij *Natuur & Techniek*, maar de leerlingen volgen wiskunde A in plaats van wiskunde B. Leerlingen kunnen met dit profiel doorstromen naar vervolgoopleidingen in bijvoorbeeld de (para)medische sector. Voor meer technische studies is wiskunde B vaak verplicht.

In het profiel *Economie & Maatschappij* ligt de nadruk op economische vakken. Leerlingen met dit profiel stromen dan ook vaak door naar vervolgoopleidingen in de economische

sector. Het profiel *Cultuur & Maatschappij* bieden wij niet aan. In dit profiel zijn alle moderne vreemde talen verplicht en de ervaring heeft ons geleerd dat daar niet de voorkeur van onze doelgroep ligt. We weten dat een enkele leerling wel voorkeur heeft voor dit profiel, maar door de kleinschaligheid van onze school is het niet mogelijk om deze kleine groep leerlingen te bedienen.

De leerlingen van de havo doen in klas 4 alvast examen in de vakken Engels en maatschappijleer. In klas 5 sluiten ze de andere vakken met een examen af. Naast de theorielessen hebben de havisten in de bovenbouw les in leergebied overstijgende vaardigheden. De theorielessen van dit vak worden afgekort tot LGO. De andere praktijkvakken in 4 en 5 havo zijn gymnastiek en werkstuk-les.

havo 4e en 5e leerjaar	
gezamenlijke vakken	methode
Nederlands	Kern Nederlands
Engels*	Examenbundel Engels havo
biologie	Biologie voor jou
maatschappijleer*	Thema's maatschappijleer
LGO	Tumult
*Dit vak wordt afgesloten in leerjaar 4.	
profielvakken Natuur & Techniek	methode
informatica	Fundament online
natuurkunde	Overall natuurkunde
scheikunde	Chemie overall
wiskunde B	Getal en ruimte
profielvakken Natuur & Gezondheid	methode
informatica	Fundament online
natuurkunde	Overall natuurkunde
scheikunde	Chemie overall
wiskunde A	Getal en Ruimte
profielvakken Economie & Maatschappij	methode
bedrijfseconomie	BE in balans
economie	Pincode
geschiedenis	Geschiedenis Werkplaats
wiskunde A / B	Getal en Ruimte

2.3.5 Vwo 4e, 5e en 6e leerjaar

Op het vwo bieden we over het algemeen maar één profiel aan: *Natuur & Techniek*. *Natuur & Techniek* is het meest exacte profiel. Leerlingen die examen doen in dit profiel stromen veelal door naar technische studies, bijvoorbeeld aan de TU Delft.

In het vwo is een tweede moderne vreemde taal verplicht. Deze mag echter voor leerlingen met taalverwerkingsstoornissen als dyslexie en autisme vervangen worden door een ander vak. In plaats van Frans of Duits bieden wij een ander examenvak aan.

De leerlingen van het vwo doen in klas 4 alvast examen in het vak maatschappijleer. In klas 5 vwo doen de leerlingen examen in Engels. Het jaar erop, in klas 6, sluiten de leerlingen de andere vakken met een examen af.

Naast de theorielessen hebben de leerlingen in de vwo-bovenbouw les in leergebied overstijgende vaardigheden. De theorielessen van dit vak worden afgekort tot LGO. De andere praktijkvakken in de vwo-bovenbouw zijn gymnastiek en werkstuk-les.

vwo 4e, 5e en 6e leerjaar	
gezamenlijke vakken	methode
Nederlands	Kern Nederlands
Engels*	Examenbundel Engels vwo en Examenidoom Engels vwo
biologie	Biologie voor jou
maatschappijleer**	Thema's maatschappijleer
maatschappijwetenschappen (start in klas 5)	Seneca
LGO	Tumult
* Dit vak wordt afgesloten in leerjaar 5.	
** Dit vak wordt afgesloten in leerjaar 4.	
profielvakken Natuur & Techniek	methode
informatica	Fundament online
natuurkunde	Overal natuurkunde
scheikunde	Chemie overal
wiskunde B	Getal en ruimte

2.3.5.1 Stage

Leerlingen van klas 4 havo en 4 vwo lopen in de vierde periode van het schooljaar een week stage. Ze gaan in die week één dag naar school en vier dagen naar het stageadres. Doel van de stage is om alvast ervaring op te doen in een werkomgeving die past bij het examenprofiel en de vervolgopleiding.

De stage wordt in de klas voorbereid aan de hand van de methodes 'Tumult' en 'Traject'. Tijdens de stage wordt de voortgang van de leerlingen bewaakt door de stageleerkrachten van het Leo Kannercollege.

2.3.6 Leergebiedoverstijgende kerndoelen

Naast de kerndoelen voor het voortgezet onderwijs werken we met de leerlingen aan de leergebiedoverstijgende kerndoelen VSO. Deze beslaan de volgende gebieden:

- leren leren
- leren taken uitvoeren
- leren functioneren in sociale situaties
- ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Werken aan de leergebiedoverstijgende kerndoelen en de daarbij behorende vaardigheden komen gedurende de hele week, elke dag, op verschillende momenten aan bod. Ze zijn verpakt in het algemeen handelen van leerkrachten en in de contacten tussen leerkracht en leerling en leerlingen onderling. Gedurende de gehele schooldag zijn de leerlingen samen. School biedt een leeromgeving aan waarin leerlingen begeleid leren omgaan met elkaar, met conflicten, (sociale) spanning, vrije ruimte enz. Er wordt op school veel aandacht besteed aan sociale vaardigheden, het voor- en nabespreken van situaties en het adequaat leren omgaan met teleurstelling en frustratie.

Daarnaast werken we gedurende de gehele schoolloopbaan actief aan leergebiedoverstijgende vaardigheden bij het vak LGO-P (LGO in de praktijk). De leergebiedoverstijgende vaardigheden komen ook terug in verschillende theorievakken. Zo wordt bij het vak economie aandacht besteed aan het leren budgetteren en beheeren van de eigen financiën, mede met het oog op zelfstandig wonen in de toekomst. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan het financiële aspect, maar ook aan andere facetten van het zelfstandig wonen zoals het belang en de betekenis van werk en het indelen van tijd. Bij het vak maatschappijleer leren de leerlingen over burgerschap in de Nederlandse

samenleving en de eigen rol als burger. Zo wordt bijvoorbeeld behandeld hoe verkiezingen werken en hoe leerlingen daar actief en passief aan kunnen deelnemen.

We bouwen bewust in ons onderwijsprogramma momenten in waarin leerlingen vaardigheden kunnen trainen die ze nodig hebben bij hun vervolgopleiding of later in hun werk. Leren samenwerken is hierbij een rode draad. Dit trainen we niet alleen bij de gewone schoolvakken, maar ook tijdens schoolreizen, excursies en bijvoorbeeld de kunstweken in klas 2. Jaarlijks organiseren we een driedaags schoolkamp voor de leerlingen van klas 1, 2 en 3. De derdejaars survivals dan in de Ardennen, de eerste- en tweedejaars gaan naar een bestemming in Nederland. Klas 4 vmbo-tl reist af naar Antwerpen en de klassen 5 havo en 6 vwo bezoeken Londen. De leerlingen van 4 havo, 4 vwo en 5 vwo hebben elk schooljaar een activiteitenweek in en om Leiden. De bovenbouwleerlingen gaan verder op bedrijfsbezoek, doen aan proefstuderen en bezoeken open dagen. De leerlingen van klas 4 vmbo-tl lopen in periode 3 van het schooljaar stage.

Al dit soort gelegenheden zien we als oefensituaties voor onze leerlingen waarin ze communicatieve en sociale vaardigheden kunnen toepassen, hulpvragen bij zichzelf leren herkennen en deze op een adequate manier leren stellen. Per activiteit trainen de leerlingen ook het managen van hun verwachtingen. De activiteiten zijn expres gevarieerd gekozen zodat de leerlingen per situatie leren inschatten hoe ze daarop kunnen inspelen.

2.4 Leermiddelen

2.4.1 Schoolboeken en kaften

Ouders en verzorgers bestellen de lesboeken aan het begin van elke zomervakantie via de website van boekendistributeur Van Dijk. Het Leo Kannercollege zorgt ervoor dat er per leerjaar en leerweg een vaste boekenlijst klaarstaat in het portaal van Van Dijk. De kosten voor de leermiddelen op de vaste boekenlijst betaalt school. Willen ouders en verzorgers hiernaast bijvoorbeeld nog een geodriehoek of multomap bestellen, dan kan dit in hetzelfde portaal. De kosten voor deze extra artikelen komen voor rekening van ouders en verzorgers.

Distributeur Van Dijk zorgt ervoor dat de bestelling voor aanvang van het nieuwe schooljaar bij de leerling thuis bezorgd wordt. Afhankelijk van het leerjaar en de leerweg krijgen leerlingen in de eerste schoolweek ook nog lesboeken van school te leen. Alle leerlingen van het Leo Kannercollege hebben in het klaslokaal naast hun bureau een boekenkrat staan, waarin ze alle boeken bewaren. Leerlingen nemen de lesboeken alleen van school mee naar huis als dit nodig is voor het maken van de schooltaken of het voorbereiden van een toets.

Ter bescherming van de boeken vragen we leerlingen en ouders de boeken aan het begin van het schooljaar te kaften met kaftpapier. Dit beschermt de boeken beter dan de stoffen hoezen die verkrijgbaar zijn in de winkel. Mocht een boek beschadigd raken gedurende het schooljaar, dan komt vervanging voor rekening van de ouders of verzorgers van de betreffende leerling.

2.4.2 Schriften en rekenmachine

Elke leerling krijgt aan het begin van het schooljaar voor elk vak een schrift uitgereikt op school. Is het schrift vol, dan deelt de leerkracht een nieuw schrift uit.

Nieuwe leerlingen krijgen van school een rekenmachine die zij ook bij de meeste examens kunnen gebruiken. Mocht deze rekenmachine kwijt of kapot raken, dan zorgt de leerling zelf voor vervanging. Voor de vakken wiskunde A en wiskunde B in de bovenbouw van havo

en vwo hebben leerlingen een ander type rekenmachine nodig: de grafische rekenmachine. Deze wordt niet door school aangeleverd. De wiskunde-uitleg tijdens de les is gebaseerd op de grafische rekenmachine *TI-84 Plus CE-T* van Texas Instruments (vanaf versie OS 5.1.5). Gebruik van deze variant is toegestaan op het eindexamen. Van de *TI-84 Plus CE-T* bestaat ook een Python-editie die zeer geschikt is voor leerlingen die geïnteresseerd zijn in programmeren. Het gebruik van de Python-editie is toegestaan op het eindexamen.

2.4.3 Computergebruik en printen

In de klaslokalen zijn computers beschikbaar voor lesactiviteiten. Leerlingen krijgen van school persoonlijke inloggegevens waarmee ze zich kunnen aanmelden bij hun schoolaccount. Daar kunnen leerlingen onder andere boekverslagen en werkstukken plaatsen en bewerken. Leraren hebben ook toegang tot het schoolaccount van leerlingen zodat zij de voortgang van de werkstukken kunnen bekijken en het gemaakte werk kunnen nakijken. Digitale schooltaken houden we bij voorkeur digitaal. Toch zal aan leerlingen af en toe gevraagd worden om thuis een taak uit te printen. We doen dit als voorbereiding op het examenwerkstuk (profielwerkstuk) dat geprint moet worden aangeleverd.

Leerlingen hebben met hun persoonlijke inloggegevens niet alleen toegang tot hun schoolaccount, maar ook tot een Microsoft Office 365-account dat onze school uitdeeft. Het school e-mailadres van leerlingen, OneDrive en Sharepoint maken hiervan onderdeel uit. De inloggegevens van het Office-365 account zijn gelijk aan de inloggegevens van het schoolaccount. De bestanden die leerlingen opslaan in de OneDrive kunnen met behulp van een internetbrowser worden benaderd. Deze bestanden zijn standaard niet benaderbaar door leerkrachten, maar kunnen wel automatisch gedeeld worden met leerkrachten door de leerlingen zelf. Daarnaast delen leerkrachten en leerlingen bestanden binnen het onderdeel SharePoint. Het Microsoft Office 365-account geeft leerlingen ook de mogelijkheid om onderdelen van het Office-pakket gratis te installeren op vijf thuisdevices. Om hiervan gebruik te kunnen maken raden we een thuisdevice met besturingsprogramma Windows of macOS aan.

Voor het computergebruik op school geldt een aantal afspraken om ervoor te zorgen dat het computergebruik veilig en beheersbaar verloopt. Zo wordt er niet gegeten en gedronken achter de computer en moet alle 'randapparatuur' altijd netjes worden opgeborgen. Verder zorgt elke leerling ervoor dat zijn of haar account een overzichtelijke mappenstructuur heeft en dat er alleen maar schoolwerk op staat. Het is niet toegestaan om op het schoolaccount programma's of programmaonderdelen te installeren. Het opslaan van bestanden vanaf de thuiscomputer of een andere 'drager' is alleen toegestaan als het schoolwerk betreft.

Leerlingen kunnen altijd vooraf bij hun leerkracht vragen of ze een bepaald bestand mogen plaatsen op het schoolaccount of niet. Van leerlingen die zich niet aan de ict-afspraken (kunnen) houden, zijn we in sommige gevallen genoodzaakt het schoolaccount af te sluiten om (verdere) schade aan apparatuur en/of het netwerk te voorkomen. In dat geval nemen we vanzelfsprekend ook contact op met ouders of verzorgers. Voor leerlingen betekent dit in de regel dat er meer schoolwerk thuis gemaakt zal moeten worden.

2.5 Dyslexie en dyscalculie

Op het Leo Kannercollege wordt gewerkt met een dyslexieprotocol. De meeste maatregelen en middelen die hierin worden beschreven, zijn afgestemd op de regels die op het eindexamen gelden. Voorbeelden van maatregelen en hulpmiddelen zijn het gebruik van de computer of van spraakondersteuning (Kurzweil). Bij het examen vragen wij voor alle leerlingen een half uur tijdverlenging aan op basis van hun autisme. Leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie hebben naast dit half uur geen recht meer op extra verlenging.

Leerlingen met een dyslexieverklaring kunnen op het Leo Kannercollege gebruikmaken van Kurzweil om toetsen te maken. Niet alle leerlingen met dyslexie hebben baat bij deze vorm van ondersteuning. De inzet van Kurzweil wordt daarom per leerling afgewogen door de onderwijskundig begeleiders van onze locatie. Zij onderzoeken ook of leerlingen met dyslexie baat zouden kunnen hebben bij het werken met lesmethodes in Kurzweil. De ervaring tot nu toe leert dat leerlingen hiervoor behoorlijk computervaardig moeten zijn. Ook is het niet gezegd dat leerlingen met dyslexie voor alle schoolvakken baat hebben bij deze ondersteuning. Het gebruik van een Daisyspeler wordt afgeraden. De meeste lesmethodes en eindexamens worden wel op Daisy-cd geleverd, maar schooltoetsen die bij de lesmethodes horen niet. Voor het programma Kurzweil is dit geen probleem, omdat het zowel Word- als pdf-bestanden kan lezen.

2.6 Toetsen, examens, diploma

2.6.1 Toetsweken en proefexamenweken

Vijfmaal per jaar hebben de leerlingen een toetsweek. Dit is (bijna) altijd de laatste week voor een vakantie, met uitzondering van de zomervakantie. In deze weken ervaren leerlingen vanaf klas 1 wat een toetsweek met zich meebrengt aan werkdruk en spanning. Op deze manier wennen leerlingen al in een vroeg stadium aan het omgaan met toets- en examendruk.

In de toetsweek gaan de leerlingen van de niet-examenklassen van 8.45 uur tot 12.30 uur naar school. In deze tijdspanne vallen vier lessen, LvL (Lezen voor de Lijst), MatOr (Maatschappelijke Oriëntatie) en een pauzekwartier. De lessen in de toetsweek worden vanzelfsprekend voornamelijk gevuld met toetsen.

De leerlingen van de examenklassen doen in deze week (en soms de week ervoor) proefexamens of examentraining ter voorbereiding op het centraal schriftelijk examen (CSE). Bij de proefexamens bootsen we niet alleen de inhoud van het CSE na, maar ook de examensetting en -tijden. Het kan dus zijn dat examenleerlingen in de proefexamenweek school hebben van 13.00 uur tot 16.30 uur in plaats van in de ochtend. Ook kan het voorkomen dat er twee proefexamens op één dag zijn. Als de leerlingen van de examenklassen in de ochtend een proefexamen hebben, worden ze om 8.30 uur op school verwacht.

De roosters voor de toets- en proefexamenweken zijn minimaal een week van tevoren bekend en kunnen door leerlingen en ouders worden ingezien via SOMtoday.

2.6.2 Methodeonafhankelijke toetsing en referentieniveaus

In het onderwijs wordt sinds schooljaar 2013-2014 gewerkt met zogenoemde referentieniveaus voor taal en rekenen. Inmiddels gaan deze onderdelen (samen met burgerschap en digitale geletterdheid) door het leven als *basisvaardigheden*. Voor elk onderwijstype is landelijk bepaald welk referentieniveau een leerling aan het eind moet beheersen. Door middel van methodeonafhankelijke toetsen kunnen scholen zich een beeld vormen of hun leerlingen op koers liggen om deze referentieniveaus te behalen.

De niveaus bestaan uit combinaties van cijfers en letters. Voor Nederlands en rekenen zijn dit: 1F -> 2F -> 3F -> 4F. Bij Engels gelden andere cijfer- en lettercombinaties, eventueel voorzien van een plus- of minteken: A1 -> A2 -> B1 -> B2. Ouders en leerlingen kunnen de voortgang wat betreft de referentieniveaus volgen in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Wij maken gebruik van de methodeonafhankelijke toetsen van toetsontwikkelaar Bureau ICE. Met deze JIJ!-toetsen kunnen we niet alleen de onderbouwklassen toetsen, maar ook de bovenbouwklassen. Bovendien is de afname digitaal in plaats van via een systeem met schrapkaarten. We toetsen de vakken rekenen, Nederlands en Engels.

Door deze toetsen kunnen we bekijken of er bij een leerling, klas of lichter misschien sprake is van een achterstand of voorsprong bij deze vakgebieden. Niet voor alle schoolvakken zijn methodeonafhankelijke toetsen beschikbaar. Wel is het zo dat deficiënties op het gebied van leesvaardigheid grote invloed kunnen hebben op de voortgang van een leerling bij andere vakken. Ook kunnen we met JIJ!-toetsen de resultaten van onze leerlingen afzetten tegen landelijke resultaten en zo de kwaliteit van ons onderwijs in deze vakken volgen.

De JIJ!-resultaten worden geanalyseerd door de leerkrachten die lesgeven in het bijbehorende vak. Als de leerkrachten bij deze analyse een achterstand of voorsprong bij een leerling constateren, kunnen zij een aangepast leerarrangement voor de leerling verzorgen. Deze leerarrangementen komen tot stand in overleg met de onderwijskundig begeleider en de vakgroep. De resultaten van de JIJ!-toetsen en de betreffende analyse worden teruggekoppeld naar ouders en leerlingen tijdens de ontwikkelgesprekken.

Soms heeft een leerling meer ondersteuning bij een vak nodig dan school kan bieden gedurende de lesdag. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de tafels van vermenigvuldiging niet geautomatiseerd zijn of dat een leerling thuis niet tot werken komt. Dan kan bijles of extra ondersteuning bij het plannen en organiseren van schooltaken uitkomst bieden. Achterin de schoolgids staat een aantal organisaties die hierin kunnen voorzien.

2.6.3 Ontwikkelgesprekken en overgang

Vijfmaal per jaar vindt er live overleg plaats tussen leerling, mentor en ouder(s). Dit overleg noemen we het ontwikkelgesprek omdat we dan stil staan bij de stappen die een leerling de afgelopen periode heeft gezet. Ook wordt alvast vooruit gekeken naar nieuwe doelen. Aan bod komen onder andere de werkhouding en belastbaarheid, het cijferbeeld en natuurlijk de ontwikkeling in sociaal-emotioneel opzicht.

In principe kent het Leo Kannercollege geen zittenblijvers. Alleen in uitzonderlijke gevallen, zoals langdurige ziekte of ander langdurig verzuim, kan het voorkomen dat een leerling een jaar doubleert. Aan het eind van het schooljaar krijgt de leerling een doorstroomadvies. In breed overleg met de betrokken leerkrachten en de leden van de Commissie voor de Begeleiding wordt per leerling besproken wat het meest passende vervolgtraject is.

Hierbij wordt niet alleen gekeken naar cijfers, maar ook naar de uitslag van de methodeonafhankelijke toetsen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Vooral belastbaarheid en werkhouding spelen hierbij een grote rol. Voor veel van onze leerlingen is niet het niveau van de leerstof een probleem. De moeilijkheid zit veel meer in de hoeveelheid en het tempo waarin de stof verwerkt moet worden en in de (dis)balans tussen cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Soms kan het voor de leerling beter zijn om een niveau lager te werken dan op basis van IQ-gegevens haalbaar zou zijn.

2.6.4 Staatsexamen

Onze leerlingen doen staatsexamen. In het jaar/de jaren vóór hun eindexamen doen alle leerlingen al examen in één of twee vakken. Dit doen we om hen vast te laten wennen aan de druk van een examen. Als de leerlingen voor dit vak/deze vakken een voldoende halen, krijgen zij een certificaat. Het jaar erna doen ze examen in de overige vakken. Als een leerling volgens de eisen van het staatsexamen voldoende certificaten heeft behaald, worden deze ingewisseld voor een diploma. Dit diploma is identiek aan het diploma dat

leerlingen in het regulier onderwijs behalen. Deelname aan de staatsexamens is voor leerlingen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs gratis.

Het staatsexamen kent zowel een schriftelijke als een mondelinge ronde. Het schriftelijke gedeelte bestaat uit de examens van het landelijke CSE (centraal schriftelijk examen) aangevuld met de zogenoemde college-examens. Vlak voor de zomervakantie doen de kandidaten voor het staatsexamen in alle vakken ook nog een mondeling examen. Onze examenleerlingen hebben dus, anders dan de examenkandidaten in het regulier onderwijs, nog gewoon les na de CSE-periode in mei.

2.6.4.1 Legitimatie

Deelnemers aan het staatsexamen moeten zich voor elk examen kunnen legitimeren. De combinatie van autisme en examenstress leidt er bij sommige leerlingen toe dat ze hun ID op het moment van het examen niet paraat (kunnen) hebben. Ditzelfde merken we bij de buitenlandexcursies. Omdat ook het 'halen en brengen' bij veel van onze leerlingen later tot ontwikkeling komt, vragen we aan het begin van de schoolloopbaan eenmalig om een gescande kopie van het identiteitsbewijs. De scan wordt opgeslagen op een USB-stick en gedurende de schoolloopbaan bewaard in de kluis van de schooladministratie. De scan wordt alleen gebruikt in bovengenoemde situaties. De schooladministratie op de locatie geeft een seintje aan leerlingen en ouders als het ID dreigt te verlopen en vraagt dan om een scan van het nieuw aan te vragen identiteitsbewijs. Zodra de nieuwe scan binnen is, wordt de oude vernietigd. Beëindigen leerlingen hun schoolloopbaan op het Leo Kannercollege, dan wordt de scan binnen drie maanden na uitschrijving vernietigd.

2.6.4.2 Slaag- en zakregelingen

Aan het eind van elk schooljaar wordt het examenreglement van de staatsexamens VO voor het nieuwe schooljaar gepubliceerd in de Staatscourant. Dit reglement en ook de andere examenregelingen zijn aan verandering onderhevig. Zodra er een wijziging optreedt, wordt dit zo snel mogelijk aan ouders, verzorgers en leerlingen gecommuniceerd. Het *Examenreglement staatsexamens vo 2025* wordt naar verwachting eind augustus 2024 in de Staatscourant gepubliceerd. Na publicatie nemen we op deze plek in de schoolgids een tekstselectie uit dit reglement op die relevant is voor vmbo-tl, havo en vwo.

3 Onze begeleiding

3.1 Geïntegreerde begeleiding

Op het Leo Kannercollege is de begeleiding van de leerlingen op sociaal-emotioneel gebied ingebed in de dagelijkse lespraktijk. In de gymnastieklessen wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan het omgaan met winst- en verliessituaties. Bij de theorievakken oefenen onze leerlingen onder andere met samenwerken en presenteren. Hierbij besteden de leerkrachten ook aandacht aan 'opkomen voor jezelf' en bijvoorbeeld 'feedback geven en ontvangen'.

Alle klassen hebben een vaste mentor. In de onderbouw geeft de mentor ook het merendeel van de vakken. Na klas 3 krijgen de leerlingen les van vakleerkrachten. Alle leerkrachten samen begeleiden de leerlingen bij hun ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied.

Groei op sociaal-emotioneel gebied realiseren we op het Leo Kannercollege niet alleen binnen de lessen, maar bijvoorbeeld ook door met de leerlingen op excursie te gaan. Hiernaast organiseren we jaarlijks per leerjaar een schoolkamp, schoolreis of activiteitenweek. We hebben een leerlingenraad, een schoolkrant, schoolfeesten en een schoolband: allemaal georganiseerd voor en door leerlingen.

3.2 Leerlingvolgsysteem

3.2.1 Ontwikkelingsperspectief

Voor elke leerling wordt jaarlijks een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. In dit ontwikkelingsperspectief staat vermeld naar welk onderwijsniveau we in dat jaar met een leerling streven. Alle leerlingen hebben eigenschappen en eigenheden die hen gaan helpen om dat doel te bereiken, maar ook eigenschappen die hen kunnen belemmeren. Deze staan beschreven in het OPP. Verder zijn de specifieke onderwijsbehoeften die een leerling heeft, opgenomen in het OPP. De meer algemene onderwijsbehoeften van leerlingen met autisme hebben we omschreven in onze 'LKC-aanpak'. Deze zijn verweven in de lespraktijk van alledag. Het OPP wordt jaarlijks geëvalueerd. Tijdens het laatste (vijfde) ontwikkelgesprek bespreken leerkrachten met leerling en ouders de OPP-evaluatie. Ook het OPP voor het nieuwe schooljaar wordt dan besproken.

3.2.2 Handelingsplannen en groepsplan

Het jaardoel waar we met leerlingen naar toe werken is ambitieus. Het vraagt van de leerling elk schooljaar weer nieuwe stappen op cognitief vlak en sociaal-emotioneel gebied. Voor het concretiseren van deze stappen gebruiken we onder andere applicatie Zien!VO. Deze applicatie bevat een gestandaardiseerde vragenlijst waarmee we in de tweede maand van elk schooljaar het sociaal-emotioneel functioneren en de leer-werkhouding van leerlingen in beeld brengen. Op basis hiervan kunnen de werkdoelen worden bepaald die in dat schooljaar nodig zijn om naar het jaardoel toe te werken. Zien!VO biedt bij elk werkdoel een heel scala aan handelingsplannen. Op deze manier kunnen we leerlingen gericht en planmatig begeleiden.

De handelingsplannen houden we bij in leerlingvolgsysteem SOMtoday. Het OPP, de LKC-aanpak en de vakleerlijnen vormen samen met de handelingsplannen het groepsplan van een klas.

Mocht een leerling meer of andere ondersteuning nodig hebben dan op school gegeven kan worden, dan overleggen we met ouders over de mogelijkheden die er zijn op het gebied van externe hulp en ondersteuning.

3.2.3 Leerlingbesprekingen

De ontwikkeling van leerlingen wordt vier keer per jaar uitgebreid besproken in een multidisciplinair team. Dit team bestaat uit de mentor en leden van de Commissie voor de Begeleiding. Tijdens de leerlingbespreking worden zowel de vorderingen op sociaal-emotioneel als op cognitief gebied besproken.

De uitkomsten van de leerlingbesprekingen worden tijdens het ontwikkelgesprek besproken met leerling en ouders en opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Als we zien dat een leerling dreigt te stagneren of als er andere zorgen zijn over de ontwikkeling, dan zoeken we natuurlijk tussentijds contact met ouders of verzorgers. Omgekeerd geldt ook dat ouders terecht kunnen bij de mentor als ze halverwege een schoolperiode vragen of zorgen hebben over de ontwikkeling van hun kind.

3.2.4 Leerlingdossiers

Leerlinggegevens bewaren we per leerling in een leerlingdossier, vanaf het moment van aanmelding totdat een leerling de school verlaat. We gebruiken deze gegevens om de leerling zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Dit doen we onder andere via ons leerlingvolgsysteem SOMtoday, maar ook met toetssysteem JIJ! en digitaal materiaal dat hoort bij sommige lesmethodes. De uitwisseling tussen school en deze platformen hebben we bewust zo 'smal' mogelijk gehouden. Om de juiste gegevens bij de juiste leerling terecht te laten komen, moet een leerling natuurlijk wel 'uniek herkenbaar' zijn. Dit doen we door een handige combinatie van zo min mogelijk persoonsgegevens uit te wisselen. Een overzicht van organisaties waarmee we gegevens uitwisselen, is opgenomen in § 5.3 van deze schoolgids. Hier is ook een verwijzing opgenomen naar de privacy-bijsluiters van deze organisaties.

Het begeleiden en volgen van leerlingen is de kerntaak van school en heeft een wettelijke grondslag. Voor de uitwisseling van leerlinggegevens met dit doel vragen we geen aparte toestemming van leerlingen en ouders. Dit doen we wel als bijvoorbeeld een hulpverlenende instantie om schoolgegevens van een leerling vraagt ter ondersteuning van de begeleiding of behandeling. School geeft hieraan alleen gehoor als ouders hiervoor toestemming geven.

Uiteraard gaan we zo zorgvuldig mogelijk om met de leerlingdossiers. Na het schooljaar waarin een leerling van school is gegaan, blijven dossiers nog twee jaar opgeslagen. Daarna worden ze vernietigd, op de absentie- en NAW-gegevens na. De absentiegegevens hebben een wettelijke bewaartermijn van vijf jaar. De NAW-gegevens blijven bewaard voor reüniedoeleinden. Voor het digitaal opgeslagen leerling-ID hanteert school een afwijkende verwijdertermijn van drie maanden na uitstroom.

Ouders kunnen om inzage vragen in het schooldossier van hun kind. Dit verloopt via een schriftelijk verzoek aan bij de locatiedirecteur. De reactietermijn is zes weken. Ook leerlingen vanaf zestien jaar kunnen een dergelijk verzoek doen. Ouders hebben bij hun verzoek om inzage instemming nodig van hun zoon of dochter zodra die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt.

3.3 Veilig schoolklimaat

Het Leo Kannercollege is de afgelopen jaren flink gegroeid. In 2007 zijn we gestart met vier klassen, nu zijn dat er vierentwintig. Toch willen we net zo'n prettig en veilig klimaat in school hebben als in onze beginjaren. Daarom hebben we schoolveiligheidsbeleid ontwikkeld.

3.3.1 Schoolregels

Op het Leo Kannercollege gelden een aantal schoolbrede gedragsregels. Deze zijn opgesteld om een positief schoolklimaat te bevorderen. De regels worden toegelicht in de LGO-lessen en hangen in elk klaslokaal. De schoolregels gelden ongeacht of leerlingen het ermee eens zijn.

Aan het begin van het schooljaar kunnen leerlingen samen met hun mentor extra afspraken maken die specifiek gelden in de klas. Ook deze klassenafspraken worden in het klaslokaal opgehangen zodat andere leerkrachten en nieuwe leerlingen ze kunnen lezen. De mentor zorgt er samen met de leerlingen voor dat de extra afspraken passen binnen de schoolregels, uitvoerbaar zijn voor alle leerlingen in de klas en bekend zijn bij leerkrachten die lessen overnemen bij ziekte.

3.3.2 Schoolterrein

Onderbouwleerlingen mogen gedurende de schooldag alleen met toestemming van ouders en onder begeleiding van medewerkers van school het schoolterrein verlaten. Bovenbouwleerlingen mogen het schoolterrein in de schoolpauzes verlaten, als hun ouders daarvoor toestemming hebben gegeven. De leerlingen die deze toestemming hebben, kiezen zelf of ze lopend pauze houden of bijvoorbeeld fietsend. Verder wordt van leerlingen verwacht dat zij zich ook buiten het schoolterrein houden aan de schoolregels. Lukt dit niet of onvoldoende, dan kan school de toestemming intrekken en blijft de leerling voortaan weer op het schoolterrein gedurende de pauzes. Voor leerlingstages gelden soortgelijke afspraken.

Indien een leerling het schoolterrein zonder toestemming verlaat, stelt de leerkracht direct de coördinator op de hoogte. Als na 15 minuten niet duidelijk is waar de leerling zich bevindt, stelt school de ouders en verzorgers op de hoogte. Indien na 1 uur nog niet duidelijk is waar de leerling is, wordt de politie geïnformeerd. Afhankelijk van de situatie, kan school hiertoe ook eerder besluiten. Voor schooltijd is er vanaf 8.30 uur toezicht op de schoolpleinen. Na schooltijd wordt er op de leerlingen gelet totdat deze zelfstandig naar huis zijn gegaan of zijn opgehaald.

Op het schoolterrein en in de gangen van de school zijn camera's aanwezig zodat we bijvoorbeeld op afstand kunnen kijken of het goed gaat op de gang en op het plein. De camerabeelden worden gedurende een maand bewaard. Op deze manier geven we leerlingen voldoende tijd om gebeurtenissen te melden, houden we rekening met het ontstaan van latere schade en hebben we de gelegenheid om een zorgvuldige beeldselectie te maken.

3.3.3 Kleding

Op onze school zijn geen kledingvoorschriften, maar kleding of sieraden met voor anderen kwetsende teksten of afbeeldingen is niet geoorloofd. Voor de eenduidigheid binnen school is het dragen van een pet, cap, capuchon of muts in de klas niet toegestaan.

Voor het vak gymnastiek nemen de leerlingen zelf een gymbroek, t-shirt, gymschoenen voor de zaal (geen zwarte zolen), douchegel, een handdoek en een deodorantroller (geen

spraak) mee. Douchen aan het eind van de les is verplicht. In de kleedkamer houden leerlingen altijd hun ondergoed aan. Naast de kleedruimte zijn individuele douchecabines waarin de leerlingen zich verder kunnen omkleden. Leerkrachten houden tijdens het omkleden toezicht in de kleedkamer. Er is een gescheiden jongens- en meisjeskleedkamer.

3.3.4 Telefoongebruik

Leerlingen mogen hun mobiele telefoon meenemen naar school. Tijdens lestijd is het gebruik van mobiele telefoons niet toegestaan, tenzij de leerkracht een lesactiviteit heeft ingepland waarbij telefoons ingezet worden. In alle klassen wordt gewerkt met een 'gsm-hotel'. Dit zijn opbergvakjes die achter het schoolbord hangen. Elke leerling heeft daarin een eigen vakje om de mobiele telefoon op te bergen. Leerlingen zetten hun telefoon uit of op 'vliegtuigstand' voordat ze hem in het 'gsm-hotel' plaatsen.

Leerlingen die geen gebruik willen of kunnen maken van het gsm-hotel, kiezen één van de volgende opties:

- a) Ze maken gebruik van de kluis in de klas als opbergplek. De leerkracht opent de kluis aan het begin van de schooldag, de leerling legt de telefoon daarin en dan sluit de leerkracht de kluis. Aan het einde van de schooldag opent de leerkracht de kluis en pakt de leerling de telefoon uit de kluis;
- b) Ze brengen hun telefoon aan het begin van de schooldag bij de coördinatoren en halen hem daar aan het eind van de schooldag weer op;
- c) Ze laten hun telefoon thuis.

De keuze die de leerling maakt, geldt in principe voor het hele schooljaar. De mentor noteert de keuze in het leerlingvolgsysteem zodat alle schoolmedewerkers dit kunnen nalezen. Bij leerlingen die het lastig vinden om zich aan de afspraken rondom het telefoongebruik te houden, bepaalt de mentor dat keuze a) tot het einde van de betreffende schoolperiode van toepassing is. Aansluitend informeert de mentor ouders en verzorgers hierover.

Muziek luisteren op de telefoon tijdens lestijd is niet toegestaan tenzij dit een functie heeft in de ontwikkelroute (handelingsplan) van een leerling en de coördinatoren toestemming hebben gegeven. Meer informatie over het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en handelingsplannen is te vinden in § [3.2.1](#) en [3.2.2](#).

Soms maken we mee dat leerlingen voor schooltijd of in de schoolpauze op het schoolterrein op hun telefoon of een ander device beelden bekijken die buiten het wettelijk toegestane kader vallen, niet passen in de schoolomgeving en/of niet geschikt zijn voor hun leeftijd. Als wij hierover signalen krijgen, gaan we met de betreffende leerling in gesprek. We bespreken dan onder andere wat gepast en toegestaan beeld- en geluidsmateriaal is op school. Ook komt aan de orde op welke manier leerlingen ervoor kunnen zorgen dat zij voortaan binnen de toelaatbare digitale ruimte blijven. Bij leerlingen onder de 18 jaar betrekken we de ouders en verzorgers bij dit gesprek. Lesbezoek wordt pas weer hervat als leerlingen hebben laten zien aan school dat de beeld- en geluidsfragmenten van hun device hebben verwijderd of als zij voortaan zonder device naar school komen.

3.3.5 Meegebrachte artikelen

Het is verboden om drugs, alcohol, wapens en/of vuurwerk mee te brengen naar school. Deze worden ingenomen en afgegeven bij de directeur. Bij het in bezit hebben van deze goederen nemen we contact op met ouders en verzorgers om ze op de hoogte te stellen en om een afspraak te maken voor een terugkomgesprek tussen de leerling, ouders en school. Nadat de verboden goederen zijn ingenomen, gaat de betreffende leerling naar huis. Als de school na het terugkomgesprek het vertrouwen heeft dat de leerling zichzelf en anderen veilig kan houden, kan de leerling het lesbezoek hervatten. Is dit vertrouwen er niet in voldoende mate, dan wordt met alle betrokkenen gezocht naar manieren om het

vertrouwen verder te herstellen. Over de plek waar de leerling verblijft tot er een werkbare situatie is bereikt, worden door school, de leerling en ouders afspraken gemaakt. In ernstige gevallen nemen wij ook contact op met de politie. Afhankelijk van de aard worden de ingenomen goederen aan de ouders of de politie teruggegeven.

3.3.6 Bedrijfshulpverlening

Eén van de onderdelen van het schoolveiligheidsbeleid is het plan voor de bedrijfshulpverlening (BHV). Jaarlijks worden in samenwerking met de leden van de werkgroep BHV ontruimingsoefeningen gehouden. Na de oefening wordt er een risico-inventarisatie gemaakt die op zijn beurt weer leidt tot een plan van aanpak. Op deze manier kunnen we systematisch werken aan goede veiligheidsomstandigheden.

3.3.7 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Op het Leo Kannercollege hebben we een Meldcode gemaakt die we inzetten als we signalen krijgen die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. De Meldcode is een document dat medewerkers helpt om op zorgvuldige wijze met dit soort signalen om te gaan. In de Meldcode is onder andere een signaleringslijst opgenomen en een stappenplan dat schoolmedewerkers kunnen volgen als zij een vermoeden hebben van huiselijk geweld of kindermishandeling. De verschillende fases van het stappenplan zijn zo ingericht dat er altijd meer mensen betrokken worden bij het wegen van signalen en het beoordelen van gepaste acties. Ook hebben we voor elke fase een procesbewaker vastgelegd.

3.3.8 Pestprotocol

Naast kennisoverdracht biedt onze school leerlingen de gelegenheid om hun sociaal-emotionele vaardigheden te ontwikkelen. Gedurende de hele schooldag doen zich situaties voor waarin leerlingen samen zijn. We bieden een leeromgeving waarin leerlingen begeleid leren omgaan met elkaar, met conflicten, (sociale) spanning, vrije ruimte etc.

Net als op alle scholen, komen ook op onze school soms pestsituaties voor. We proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen door schoolbreed in te zetten op preventie. In ons pestprotocol besteden we uitgebreid aandacht aan deze preventieve maatregelen. Hiernaast bevat het protocol richtlijnen bij geconstateerd en ervaren pestgedrag. Bij jongeren met een autismespectrumstoornis is de perceptie en beleving van pestgedrag vaak anders dan die van leerlingen zonder autismespectrumstoornis. Ook hierbij wordt in het protocol stilgestaan.

De schoolmaatschappelijk werker die op school ook het anti-pestbeleid coördineert, is voor leerlingen en ouders het vaste aanspreekpunt voor alle zaken die te maken hebben met sociale veiligheid op school. Haar contactgegevens staan achterin de schoolgids.

3.3.9 Nabijheid en preventie

School maak je samen. Iedereen op school draagt bij aan een prettige en veilige sfeer. Dit geldt van leerkrachten die gewenst gedrag 'voorleven' tot leerlingen die op tijd uit de situatie stappen, van de orthopedagoog die een incident nabespreekt tot de directeur die tussen de leerlingen op het schoolplein staat. Met de leerlingen maken we tien afspraken: de schoolregels. Aan het begin van het schooljaar worden deze afspraken met alle leerlingen doorgesproken. De schoolregels hangen ook in elk klaslokaal.

Het veilige schoolklimaat stimuleren we verder door als schoolpersoneel zoveel mogelijk bij de leerlingen in de buurt te zijn, zodat we vroegtijdig kunnen reageren. Dit geldt niet alleen tijdens de lessen, maar bijvoorbeeld ook tijdens de pauzes. Over het algemeen verlopen de

schooldagen in een rustige sfeer. Soms komt het voor dat leerlingen schoolregels, afspraken en/of grenzen overschrijden. Preventieve interventies hebben niet in alle gevallen voldoende effect. We hebben een document ontwikkeld waarin we ons anti-agressiebeleid hebben vormgegeven. Hierin staat de veiligheid van leerlingen en schoolpersoneel centraal.

Het schoolpersoneel krijgt training in het voorkomen van agressie in de school en het adequaat omgaan met uitingen van fysieke en verbale agressie.

3.3.10 Escalatie

Veel leerlingen hebben geleerd om 'uit de situatie te stappen'. Dit gaat vaak goed, maar niet altijd. Alle medewerkers van school zijn getraind in hoe ze leerlingen kunnen begeleiden als die niet zelf uit de situatie kunnen stappen. Dit kan gepaard gaan met het aanraken van de leerling bij arm en schouder. We kondigen dit vanzelfsprekend vooraf aan. Veel van onze leerlingen ervaren fysiek contact als onprettig. Daarom bieden we leerlingen ook altijd uitdrukkelijk de mogelijkheid en ruimte om zelf naar de aangeduide plaats te gaan.

Soms komt het op school tot incidenten. Dan zijn leerlingen zo boos dat er een deur uit de hengsels gaat of dat er een vechtpartij ontstaat tussen klasgenoten. Bij incidenten worden ouders op de hoogte gebracht en maken we een verslag in ons leerlingvolgsysteem over wat er precies is gebeurd. Na ieder incident bekijken we wat de oorzaak is geweest en de context waarbinnen het incident plaatsvond: is er sprake van onmacht, is het reactief of proactief gedrag? Op basis van die analyse neemt de schoolleiding passende maatregelen waardoor het ongewenste gedrag stopt en de leerling zo snel mogelijk weer kan invoegen in het onderwijsproces.

3.3.11 Time-out, schorsing, verwijdering

De locatiedirecteur kan beslissen om een leerling een dag of een gedeelte daarvan de toegang tot de klas te ontzeggen. Het geven van een time-out aan een leerling is een maatregel om duidelijk te maken aan de leerling dat hij de grens van aanvaardbaar gedrag heeft overschreden en om ervoor te zorgen dat de overige leerlingen de lessen kunnen volgen. Ouders worden op de hoogte gesteld van de time-out en ook van de duur van de time-out.

Bij herhaald overtreden van regels en afspraken of bij ernstig wangedrag kan de locatiedirecteur beslissen een leerling te schorsen. Ouders worden hierover schriftelijk geïnformeerd. De locatiedirecteur stelt ook de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie op de hoogte van de schorsing. Na de schorsingsbeslissing nodigt de locatiedirecteur ouders en de leerling uit om te bespreken of en hoe een leerling kan terugkeren in de klas. Mochten ouders onvrede of zorgen voelen ten aanzien van het schorsingstraject of de schorsing zelf dan kunnen ze dit in het gesprek met de locatiedirecteur aan de orde stellen. Blijven de zorgen of onvrede na dit gesprek bestaan, dan kunnen ouders zich wenden tot het College van Bestuur van de Leo Kanner Onderwijsgroep.

Bij ernstige incidenten die bijvoorbeeld de veiligheid of de voortgang van het onderwijsproces beïnvloeden, kan worden overgegaan tot verwijdering. De locatiedirecteur informeert ouders en het College van Bestuur schriftelijk over het voornemen tot verwijdering. Het managementteam van de Leo Kanner Onderwijsgroep stelt een adviescommissie samen die in gesprek gaat met de leerling, de ouders en medewerkers van de locatie. Op basis van deze gesprekken en het leerlingdossier komt de commissie tot een schriftelijk advies aan de locatiedirecteur. De locatiedirecteur beslist aan de hand van dit advies of er een terugkeerplan voor de leerling wordt opgesteld of dat het voornemen tot verwijdering wordt omgezet in een verzoek tot verwijdering aan het College van Bestuur. Ouders ontvangen hierover schriftelijk bericht.

In dat laatste geval draagt de locatiedirecteur de kwestie over aan het College van Bestuur. Het College gaat op haar beurt in gesprek met leerling en ouders en neemt, na overleg met de onderwijsinspectie, de beslissing of een leerling verwijderd wordt. Het College van Bestuur licht ouders hierover schriftelijk in. Als ouders het niet eens zijn met de beslissing tot verwijdering, dan kunnen zij hun bezwaren kenbaar maken bij het College van Bestuur. Als nieuwe argumenten worden aangedragen, zal het College van Bestuur de verwijderingsbeslissing heroverwegen. Blijft zij bij haar beslissing, dan kunnen ouders zich wenden tot de landelijke klachtencommissie of de civiele rechter.

3.3.12 Verzekeringen en schade

Alle schade, toegebracht aan gebouw, meubilair, inventaris en/of leer- en hulpmiddelen komt voor rekening van de leerling die de schade heeft veroorzaakt. Dit geldt ook als het per ongeluk is gebeurd. School kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor verlies, diefstal, schade en/of vernielingen aan eigendommen van leerlingen. Wel stelt de school, binnen de mogelijkheden van een open instelling, alles in het werk om diefstal, schade enz. te voorkomen. De school heeft voor schoolkampen en schoolreizen een ongevallenverzekering voor de leerlingen en het begeleidend personeel afgesloten.

3.4 Ziekte en medicijngebruik op school

Als leerlingen zich 's ochtends bij het opstaan ziek voelen, dan vragen we ouders om goed te bekijken of schoolgang wel mogelijk is. In geval van twijfel kan er vanzelfsprekend worden overlegd met de mentor. Het ziekmelden van leerlingen gaat via het algemene schoolnummer 071- 5 237 237. We ontvangen het telefoontje graag voor aanvang van de schooldag (8.45 uur).

Als er thuis een gezinslid is met bijvoorbeeld krentenbaard, tuberculose of een andere besmettelijke aandoening, dan willen we dat op school graag weten. Indien nodig nemen wij dan in overleg met de schoolarts maatregelen. Dit geldt ook voor hoofdluis. Soms worden leerlingen ziek als ze op school zijn. In dat geval nemen wij contact met op met ouders en verzorgers om een ophaaltijdstip af te spreken.

3.4.1 Medicijngebruik op school

Sommige leerlingen gebruiken dagelijks medicijnen, ook tijdens schooltijd. Mocht dit het geval zijn, dan horen we dit als school graag zo snel mogelijk. School heeft voor medicatieverstrekking tijdens schooltijd een protocol ontwikkeld.

Sommige leerlingen regelen hun medicatie-inname zelfstandig. Ze bewaren hun medicatie zelf en bewaken ook het tijdstip van inname. Voor andere leerlingen bewaart school de medicatie in de medicatiekuis in de klas. Voor alle leerlingen die medicatie gebruiken tijdens schooltijd, krijgt de leerkracht 20 minuten voor het tijdstip van inname een e-mailnotificatie. Op die manier kan de leerkracht, indien nodig, leerlingen helpen herinneren aan het tijdstip van inname. We hebben gemerkt dat dit zelfs bij leerlingen die geheel zelfstandig zijn wat betreft medicatie, nodig kan zijn op afwijkende schooldagen zoals toets- en examenweken of excursies.

Soms schrijft de arts een ander soort medicatie voor of verandert de dosering. Dit soort wijzigingen willen we op school graag weten. Dan letten we extra op het effect van de verandering. Soms vraagt een arts om een observatielijst in te vullen naar aanleiding van een verandering in medicatie. Ook in dat geval is contact met de mentor de handigste route.

3.4.2 Medisch handelen

Het toedienen van sondevoeding en het prikken van insuline zijn voorbeelden van medisch handelen die zijn voorbehouden aan artsen en deskundigen die hiervoor zijn opgeleid. Medewerkers op de school zijn niet opgeleid om medische handelingen te verrichten. Dit betekent dat wij in principe geen medische handelingen uitvoeren op school.

We hebben op school een protocol ontwikkeld waarin wordt beschreven in welke gevallen we kunnen afwijken van deze regel. De waarborgen en voorwaarden die hieraan zijn verbonden, spreken we van tevoren zorgvuldig door met leerling en ouders. Als de schoolgang van leerlingen medische handelingen vereist, dan horen we dit graag zo spoedig mogelijk.

3.5 Leerlingenvervoer en zelfstandig reizen

Sommige leerlingen komen met leerlingenvervoer naar school. Ouders en verzorgers kunnen bij de afdeling Onderwijs/Vervoer van hun gemeente een aanvraag voor leerlingenvervoer doen. Gemeentes maken hun eigen afwegingen bij de toekenning van aanvragen. Over het algemeen moet een aanvraag voor leerlingenvervoer ondersteund worden door een verklaring van school waarom leerlingenvervoer nodig is.

Als school vinden we het voor de ontwikkeling van jongeren belangrijk dat zij stappen maken in hun zelfstandigheid. Hier hoort reizen ook bij. In overleg met ouders en leerling bekijken we elk schooljaar of en hoe het zelfstandig reizen bij een leerling gestimuleerd kan worden. We gaan ervan uit dat leerlingen in leerjaar 3 en hoger zelfstandig reizen.

Leerlingen die zelfstandig met het openbaar vervoer reizen, komen soms in aanmerking voor een vergoeding. Ouders en verzorgers kunnen deze aanvragen bij de gemeente waarin zij wonen. Zij ontvangen van de gemeente een formulier dat deels door de school ingevuld moet worden.

4 De schoolorganisatie

4.1 Schoolleiding en interne begeleiding

4.1.1 Directeur

Directeur Rick van het Maalpad is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen op het Leo Kannercollege. Als directeur is hij ook voorzitter van het locatiemanagementteam (LMT). Het LMT zet de grote lijnen uit voor de ontwikkeling van de school en de professionalisering van het team. De leden van het LMT komen elke maand bij elkaar om beleid te ontwikkelen en te toetsen en om de lopende zaken met elkaar te bespreken.

Eén van de onderwerpen die vast op de LMT-agenda staan is de onderwijskwaliteit. Naast de directeur bestaat het LMT uit de coördinatoren, onderwijskundig begeleiders en de schoolmaatschappelijk werker van de locatie.

4.1.2 Coördinatoren

Elk leerjaar(cluster) op het Leo Kannercollege wordt geleid door twee coördinatoren. Zij zijn goed op de hoogte van wat er speelt in een leerjaar of niveaucluster en kunnen de ontwikkeling van de leerlingen in dat perspectief plaatsen. Verder zetten zij de grote lijnen binnen het leerjaar uit en zijn ze het eerste aanspreekpunt voor leerkrachten. Als ouders en verzorgers vragen hebben over de gang van zaken op school die niet door de mentor beantwoord kunnen worden, dan kunnen zij bij de coördinatoren terecht.

4.1.3 Onderwijskundig begeleiders

Het Leo Kannercollege heeft twee onderwijskundig begeleiders. Zij houden zich onder andere bezig met de invoering van nieuwe lesmethoden, het analyseren van toets- en uitstroomgegevens en de ontwikkeling van onderwijskundig beleid voor de locatie. Hiernaast geven ze advies bij de ontwikkeling van vakarrangementen en zijn ze nauw betrokken bij de inzet van hulpmiddelen bij bijvoorbeeld dyslexie.

4.1.4 Orthopedagogen en schoolmaatschappelijk werker

De orthopedagogen richten zich binnen school op leerlingzorg in brede zin. Zo doen zij leerling- en klassenobservaties en bespreken ze met leerlingen die vastlopen waar hun hulpvraag ligt. Verder ontwikkelen ze stappenplannen en instrumenten die leerlingen in de klas kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld bij het herkennen van spanning of irritatie. Als dat voor het opstellen van een ontwikkelingsperspectief nodig is, voeren zij ook intelligentieonderzoeken (WISC/NIO) uit.

De schoolmaatschappelijk werker heeft een rol in de afstemming van de zorg voor een leerling, zowel tussen school en thuis, als tussen verschillende hulpverleners rond een gezin. Indien gewenst kunnen ouders en verzorgers altijd contact opnemen met de maatschappelijk werker. Verder houdt ze contact met de jeugd- en gezinsteam en de leerplichtambtenaren in de regio.

Samen vormen de orthopedagogen en de schoolmaatschappelijk werker de afdeling Zorg. Als zodanig richten zij zich ook op de toelating en plaatsing van nieuwe leerlingen.

4.1.5 Decaan/stagebegeleider

Leerlingen krijgen op het Leo Kannercollege begeleiding bij de oriëntatie op studie en beroep. In de vierde klas van het vmbo-tl lopen leerlingen stage. Ouders zoeken samen met hun kind een stageplaats. De stagebegeleider/decaan van het Leo Kannercollege ondersteunt waar nodig bij het zoeken en bereidt de leerlingen op de stage voor. Tot slot biedt de decaan ondersteuning bij het zoeken naar mogelijkheden voor proefstuderen en inschrijving bij mbo-opleidingen.

In de bovenbouw van havo en vwo werken de leerlingen in de mentoruren aan de oriëntatie op studie en beroep. De decaan organiseert voor hen bedrijfsbezoeken. Leerlingen worden gestimuleerd om te gaan proefstuderen op hbo en universiteit. De decaan kan meekijken naar de mogelijkheden.

4.1.6 Commissie voor de Begeleiding

Soms zijn er vanuit school zorgen over de voortgang van een leerling die om een bredere kijk vragen. In dat geval wordt de ontwikkeling van een leerling besproken in de Commissie voor de Begeleiding. Dit is een multidisciplinair team waarvan in elk geval de orthopedagogen, de maatschappelijk werker en de directeur van de locatie deel uit maken. Dit team wordt aangevuld met de onderwijskundig begeleiders en coördinatoren van de school. De schoolarts van de Jeugdgezondheidszorg sluit minimaal twee keer per schooljaar aan bij het overleg van de Commissie voor de Begeleiding en zoveel vaker als nodig is.

4.2 Samenwerking met ouders

Leerlingen met autisme vragen om eenduidigheid. Goede contacten tussen school, thuis en hulpverlening zijn hierbij onmisbaar. Het is voor de leerlingen belangrijk dat er wordt samengewerkt op basis van wederzijds vertrouwen. Als school en ouders staan we gezamenlijk voor hetzelfde doel: jongeren steunen in hun ontwikkeling en ze zo goed mogelijk voorbereiden op de maatschappij.

In onze communicatie streven we er steeds naar om beide ouders van een leerling te informeren, ongeacht de huwelijkse staat of woonvorm. Als er een rechterlijke uitspraak is die dit geheel of ten dele verbiedt, dan nemen we die uitspraak vanzelfsprekend zo goed mogelijk in acht. Wel is het voor ons van belang dat ouders ons voorzien van up-to-date informatie. De Leo Kanner Onderwijsgroep heeft op haar website een protocol geplaatst met betrekking tot dit onderwerp.

Ouders kunnen voor en na schooltijd altijd contact opnemen met school, telefonisch of via e-mail. In noodgevallen gaat de voorkeur uit naar bellen. Voor vragen over zaken die spelen in de klas of rondom een leerling is de mentor het aanspreekpunt. Als er vragen of zorgen zijn die de dagelijkse gang van zaken overstijgen of daar los van staan, dan is de coördinator van het leerjaar waar de leerling in zit de contactpersoon.

4.2.1 Informatieavonden en ontwikkelgesprekken

We houden per leerjaar een aantal informatieavonden zodat ouders goed op de hoogte zijn van de algemene zaken die spelen in een leerjaar. De eerste avond vindt direct aan het begin van het schooljaar plaats en geldt voor alle klassen. Op die avond maken ouders en de mentor met elkaar kennis en bespreken ze de bijzonderheden van het nieuwe schooljaar. In het najaar staat er een informatieavond voor de ouders van klas 1 en 2 op het programma over de LGO-P-lessen en mentormethode Tumult. In de tweede helft van het schooljaar vindt er voor de ouders van klas 1, 2 en 3 een informatieavond plaats over het volgende leerjaar en alles wat daarbij komt kijken.

De groei die leerlingen doormaken, staat centraal in de vijf ontwikkelgesprekken die we elk jaar organiseren. De eerste vier ontwikkelgesprekken vinden plaats op de tweede woensdag na de vakantie, het vijfde gesprek is op de laatste vrijdag voor de zomervakantie. Tijdens de ontwikkelgesprekken kijken mentor, leerling en de ouders terug op de voorbije periode en staan ze ook alvast stil bij de nieuwe periode.

Besproken worden zowel de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook de werkhouding en huiswerkattitude komen dan aan de orde. Bij sommige gesprekken sluit de coördinator, schoolmaatschappelijk werker of onderwijskundig begeleider aan. Zolang de gezondheidssituatie het toelaat, zetten we in op live gesprekken. Dit doen we omdat de aard van de gespreksonderwerpen zich beter leent voor een live ontmoeting.

4.2.2 Schoolwebsite en SOMtoday

Het Leo Kannercollege heeft een algemeen toegankelijke website met informatie over de school. De schoolgids, het schoolondersteuningsprofiel en informatie voor nieuwe leerlingen zijn allemaal te vinden op deze website. Voor ouders van leerlingen die al zijn ingeschreven, is er een afgeschermd omgeving waarin ze voor hun kind de cijfer- en absentieregistratie kunnen inzien. Deze omgeving is gemaakt door SOMtoday. De gegevens die school hierin zet, helpen om leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden bij de schoolgang. De lesopbouw en het huiswerk zijn zichtbaar in SOMtoday, zowel voor ouders als voor leerlingen. Via SOMtoday kunnen leerlingen voor sommige lesmethodes ook extra lesmateriaal benaderen.

Leerlingen krijgen vanuit school een e-mailadres waarmee ze kunnen inloggen in SOMtoday. Ouders krijgen vanuit SOMtoday een account op basis van hun persoonlijke e-mailadres. Bij een vergeten wachtwoord kunnen leerlingen en ouders dit aangeven op de startsite van SOMtoday. Er wordt dan een nieuw wachtwoord toegestuurd. Veranderen ouders van e-mailadres, dan kunnen ze dit laten weten aan de mentor. Die zorgt dat er nieuwe inloggegevens worden verzonden naar de ouder.

We staan als school positief tegenover oudertoegang tot SOMtoday gedurende de hele schoolloopbaan van een leerling. De begeleidingsbehoefte van onze leerlingen houdt immers niet opeens op als ze 18 jaar worden. Formeel is het echter zo dat de toegang voor ouders in SOMtoday vervalt op de 18e verjaardag van hun kind. Zodra een leerling aan ons laat weten dat deze toegang weer opengezet kan worden, doen we dit.

De gegevens die school opslaat in SOMtoday, worden zo zorgvuldig mogelijk beheerd. Dit geldt uiteraard ook voor de digitale koppeling tussen SOMtoday en toetsstelsel JIJ!. Deze koppeling zorgt ervoor dat de methodeonafhankelijke toetsen die leerlingen in toetsstelsel JIJ! maken, digitaal kunnen worden nagekeken (zonder schrapkaarten) en dat de juiste leerling de juiste toetsuitslag krijgt.

4.2.3 Klankbordgroep en medezeggenschapsraad

Elke locatie van de Leo Kanner Onderwijsgroep heeft een klankbordgroep (KBG). De klankbordgroep is sparringpartner voor de locatiedirecteur met betrekking tot de gang van zaken op de locatie. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om wijzigingen in het curriculum of de besteding van de vrijwillige ouderbijdrage. De klankbordgroep van het Leo Kannercollege bestaat uit vier ouderleden en vier personeelsleden. De locatiedirecteur is als toehoorder bij de vergaderingen aanwezig.

De LKO heeft verder een medezeggenschapsraad (MR) die de belangen van personeel, ouders en leerlingen van de hele onderwijsstichting behartigt. De MR controleert onder andere belangrijke plannen en voornemens van het bestuur op het gebied van personeel,

onderwijskundig beleid en financiën. De vergadering van de MR is in principe openbaar. In de MR zitten vertegenwoordigers van het personeel en van ouders. Het College van Bestuur heeft geen stemrecht, maar bij de vergaderingen is altijd één van de bestuursleden aanwezig voor advies.

De contactgegevens van de KBG en de MR staan achterin deze gids.

4.2.4 Vrijwillige ouderbijdrage

Elk leerjaar kent een schoolkamp of -reis. Hiervoor vragen we van ouders een bijdrage. De hoogte van deze bijdrage verschilt van leerjaar tot leerjaar, afhankelijk van de bestemming en invulling. We willen voorkomen dat de financiële situatie van leerlingen deelname aan het schoolkamp of -reis belemmert. Daarom heeft het Leo Kannercollege een solidariteitsfonds.

Naast het jaarlijkse schoolkamp of -reis gaan de leerlingen gedurende het schooljaar ook af en toe op excursie of doen ze mee aan een projectweek. Hieraan zijn voor ouders en verzorgers geen extra kosten verbonden. De vrijwillige ouderbijdrage die scholen hiervoor soms aan ouders vragen, heeft het Leo Kannercollege niet.

4.2.5 Zorgen of onvrede

Als leerlingen of ouders zorgen of onvrede hebben over de gang van zaken op school, dan is de mentor het eerste aanspreekpunt. Als de zorgen gaan over andere zaken, dan is de coördinator van het leerjaar waarin de leerling zit de aangewezen persoon voor overleg.

Mochten ondanks deze gesprekken de zorgen of de onvrede blijven bestaan, dan staat in de klachtenprocedure van de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) welke andere mogelijkheden er openstaan. De klachtenprocedure staat op de website van de LKO en is te benaderen via deze [link](#). De Leo Kanner Onderwijsgroep is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs.

Leerlingen, ouders of schoolpersoneel die te maken hebben met ongewenste gedragingen zoals seksuele intimidatie of discriminatie, kunnen het beste contact opnemen met de vertrouwenspersonen van de Leo Kanner Onderwijsgroep. In § 4.3.1 staat hierover meer informatie. Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld kunnen worden doorgegeven aan het Meldpunt vertrouwensinspecteurs via 0900 – 1113111.

Als ouders het niet eens zijn met een beslissing van school op het gebied van toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, verwijdering van leerlingen of het ontwikkelingsperspectief, dan kunnen zij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO) verzoeken om het geschil te behandelen. Meer informatie over het GPO is verderop in deze gids te vinden (§ 5.1.5).

4.3 Samenwerking binnen de Leo Kanner Onderwijsgroep

Het Leo Kannercollege is onderdeel van de Prof. dr. Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO). De LKO is een stichting met een tweehoofdig College van Bestuur. Net als elke onderwijsstichting heeft de LKO ook een toezichthoudend orgaan: de Raad van Toezicht. Onder de LKO vallen zes leslocaties die allemaal hun eigen directeur hebben. De directeuren werken ten aanzien van bovenschoolse zaken nauw met elkaar samen. De omvang van de LKO maakt het mogelijk om bepaalde functies centraal te beleggen. De stafmedewerker kwaliteit en de vertrouwenspersoon zijn hier voorbeelden van. Over de rol van vertrouwenspersoon staat hieronder meer informatie.

4.3.1 Vertrouwenspersoon LKO

Op de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) wordt een positief en veilig schoolklimaat beschouwd als basisvoorwaarde om ontwikkeling mogelijk te maken. Zo'n schoolklimaat valt of staat bij een goede onderlinge verstandhouding en gezamenlijk gedragen omgangsvormen.

Mochten leerlingen, ouders of medewerkers op school te maken krijgen met een onverkwikkelijke situatie, dan is de eerste stap natuurlijk om dit bespreekbaar te maken met de betrokkene(n). Als dit om welke reden ook niet lukt, dan kunnen leerlingen, ouders en medewerkers de vertrouwenspersoon van de LKO benaderen. Onderwerpen die de vertrouwenspersoon behandelt, zijn seksuele intimidatie, pesten, agressie en geweld, en discriminatie.

Wat de vertrouwenspersoon doet, is in de eerste plaats het verhaal van leerlingen, ouders en medewerkers horen en verhelderen. Verder kan de vertrouwenspersoon de mogelijkheden in kaart brengen om te bemiddelen tussen alle betrokkenen. Naast de informele en formele mogelijkheden tot bemiddeling binnen school zijn er ook externe instanties die hierin een rol kunnen spelen. De vertrouwenspersoon kan leerlingen, ouders en medewerkers op aanvraag steun bieden in een vervolgtraject.

De inbreng van iedereen die bij de vertrouwenspersoon komt, wordt vertrouwelijk behandeld. Vervolgstappen worden alleen in overleg gezet. Soms twijfelen leerlingen, ouders en medewerkers of de situatie waarmee ze zitten, hoort bij het werkterrein van de vertrouwenspersoon. Ze kunnen dit altijd even bij de vertrouwenspersoon navragen.

De vertrouwenspersoon van de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) is Judith Vallenduuk. Alle leerlingen, ouders en medewerkers van de LKO kunnen een beroep op haar doen. De contactgegevens van de vertrouwenspersoon staan achterin de schoolgids.

4.4 Samenwerking met externe partners

4.4.1 Centrum voor Jeugd en Gezin

Ouders, kinderen en jongeren kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) terecht met alle soorten vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG denkt met hen mee en biedt waar nodig ondersteuning. Verder verzorgt het CJG cursussen over opvoeden en opgroeien. Voor jongeren bieden ze weerbaarheidstrainingen, oppascursussen en trainingen over echtscheidingssituaties aan. Hoe het CJG te bereiken is, staat achter in de schoolgids.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de jeugd- en gezinsteams (JGT) maken onderdeel uit van het CJG. De jeugdgezondheidszorg nodigt alle jongeren op vaste momenten gedurende hun schoolloopbaan uit voor een onderzoek naar gezondheid, ontwikkeling, schoolgang en leefstijl. Op het Leo Kannercollege vindt dit plaats in leerjaar 2 en 4.

De schoolarts heeft dan met elke leerling een gesprek op school over allerlei onderwerpen die van belang zijn voor de ontwikkeling. Hoe gaat het op school, met vrienden, thuis en met de gezondheid? Ook worden de leerlingen gemeten en gewogen. Als blijkt dat er zorgen of problemen zijn, dan bespreken de schoolarts en leerling met elkaar wat nodig is om tot een oplossing te komen.

Iedere leerling kan een afspraak maken met de jeugdarts of -verpleegkundige om te praten over onderwerpen waarover hij of zij zich zorgen maakt. Zij hebben beroepsgeheim en delen persoonlijke informatie alleen met toestemming van de leerling.

Hiernaast geven medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg soms klassikale voorlichting op scholen, bijvoorbeeld over omgaan met elkaar, seksualiteit, genotmiddelen en voorkomen van pesten.

4.4.2 Jeugdhulp op school en scholennetwerken

Jeughulp op School (JOS)

In de zomer van 2018 is het Leo Kannercollege samen met de gemeenten in Holland Rijnland en Inzowijs het project 'De Wissel' gestart. Doel van dit project is verstevigen van de schoolgang van leerlingen. Per dag begeleiden twee leerlingbegeleiders van Inzowijs in leslokaal 'De Wissel' leerlingen die in de klas even niet tot werken kunnen komen. Insteek hierbij is altijd terugkeer naar de klas. In de zomer van 2020 hebben alle partners zich gecommitteerd aan het voortzetten van De Wissel.

Sinds het voorjaar van 2022 heeft de gemeentelijke samenwerking Holland Rijnland samen met het Leo Kannercollege extra begeleidingsaanbod gerealiseerd in de vorm van een aantal individuele begeleidingstrajecten. In deze begeleiding staat het intraineren van vaardigheden in de schoolse setting centraal, zoals het stellen van hulpvragen, het vergroten van de taakgerichtheid, het omgaan met schakelmomenten en/of sociale situaties. De begeleiding vindt zoveel mogelijk binnen de les en de schooldag plaats zodat ook het toepassen geoefend kan worden.

Netwerken voor leerlingactiviteiten en leerkrachtscholing

Het Leo Kannercollege is aangesloten bij vier scholennetwerken: Unesco-scholennetwerk, European Parliament Ambassador Schools, Onderwijsnetwerk Zuid-Holland en landelijk technieknetwerk JetNet. Binnen deze netwerken wisselen leerkrachten met andere scholen lesideeën en -materiaal uit, ontwikkelen ze nieuw materiaal en nemen ze deel aan trainingen. Via deze netwerken komen ook leerlingactiviteiten zoals gastlezingen door Europarlementiërs of een laboratoriumbezoek aan een multinational tot stand.

4.4.3 Sponsoring

Binnen de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) is beleid ontwikkeld ten aanzien van het onderwerp sponsoring. De LKO staat positief tegenover sponsoring op beperkte schaal: het leidt tot versteviging van de relatie met de maatschappij en het genereert noodzakelijke extra middelen voor het bekostigen van het onderwijsproces. Op de locaties vindt sponsoring plaats onder verantwoordelijkheid van de locatiedirecteuren. In het jaarverslag leggen zij hierover verantwoording af.

Bij sponsoring gaat het om geld, goederen of diensten die een sponsor geeft aan een school in ruil voor een tegenprestatie. Dit kan zijn aan het schoolbestuur, de directie, leraren, niet-onderwijzend personeel of leerlingen. Het kan dan gaan om materialen zoals boekjes, video's, folders, posters en spellen of in de vorm van gesponsorde activiteiten zoals schoolfeesten, sportdagen, schoolzwemmen en schoolreisjes. Ook de inrichting van een school kan worden gesponsord.

Bij sponsoring hoort een tegenprestatie. Deze tegenprestatie vindt in schoolverband plaats onder verantwoordelijkheid van de school. Zonder tegenprestatie is er geen sprake van sponsoring, maar van een schenking. De LKO hanteert ten aanzien van sponsoring de gedragsregels uit het convenant sponsoring van het Ministerie van OC&W.

Bedraagt de sponsoring meer dan 5000 euro, dan werkt de LKO met sponsorovereenkomsten. In de overeenkomst wordt vastgelegd wat de sponsoring inhoudt: welke goederen, diensten of geldbedragen de sponsor aan de school beschikbaar stelt en welke tegenprestatie van de school daar tegenover staat. De locatiedirecteur is verantwoordelijk voor wat er in schoolverband plaatsvindt. Dit geldt ook voor sponsoring. De locatiedirecteur zorgt ervoor dat dat het voor leerlingen, leraren en ouders duidelijk is wanneer er sprake is van sponsoring. In de boekhouding van de school moet een duidelijke scheiding worden aangebracht tussen sponsorgelden en andere middelen.

De medezeggenschapsraad heeft het sponsorbeleid van de LKO goedgekeurd en stemt dus in met de mogelijkheid van sponsoring. Het bevoegd gezag is niet verplicht om elke sponsoractiviteit voor te leggen aan de medezeggenschapsraad. De medezeggenschapsraad heeft het recht om advies uit te brengen over de manier waarop de sponsorgelden worden besteed. De uiteindelijke beslissing over de besteding maakt de locatiedirecteur.

4.5 Verantwoording en toezicht

4.5.1 Schoolplan en evaluatie

Niet alleen onze leerlingen zijn in ontwikkeling, de school zelf is dat ook. De vragen of we de goede dingen doen en of we die dingen ook goed doen, zijn leidend in onze ontwikkeling. Gedurende het schooljaar vragen we input van vervolgoopleidingen, basisscholen, ouders en (oud-)leerlingen. Vanzelfsprekend houden we ook de wijzigingen en voorstellen vanuit de overheid nauwlettend in de gaten.

Onze aandacht en energie gaat natuurlijk in de eerste plaats naar het lesgeven aan en het begeleiden van onze leerlingen. Daarnaast selecteren we onderwerpen die we willen onderzoeken en uitwerken voor de toekomst van de school. Deze onderwerpen verzamelen we in ons vierjarenplan, het schoolplan. Elk schoolplan levert vier jaarplannen op. In het jaarplan kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar het nieuwe schooljaar. Ons huidige schoolplan loopt van 2021 tot 2025. Schooljaar 2024-2025 is dus het vierde en laatste jaar van ons huidige schoolplan. Op www.leokannercollege.nl is de meest recente versie te vinden.

Het College van Bestuur van de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) stelt elke vier jaar een kader op dat de basis vormt voor de schoolplannen van de LKO-locaties. Elk jaar reflecteert in het bestuursjaarverslag op de gebeurtenissen van het afgelopen schooljaar, zowel wat betreft de inhoud als financieel. Via secretariaat@leokanner.nl kan een exemplaar van het bestuursjaarverslag worden opgevraagd. Het verslag wordt ook geplaatst op de website van de Leo Kanner Onderwijsgroep.

4.5.2 Tevredenheidsonderzoek en interne audit

Om het jaar evalueert de school met leerlingen, ouders en medewerkers door middel van een vragenlijst hoe zij school ervaren. De vragen beslaan onder andere thema's als schoolklimaat, veiligheidsbeleving, schoolgebouw, les/werkinhoud en communicatie. De antwoorden worden anoniem verwerkt en geanalyseerd. De analyse vormt de aanzet tot verbetervoorstellen. Welke dat zijn en hoe die uitpakken is te vinden in het jaarplan en jaarverslag van de locatie. Het meest recente onderzoek is in maart 2024 uitgevoerd, de volgende evaluatie staat gepland voor 2026.

Net als het tevredenheidsonderzoek vindt ook de interne audit om het jaar plaats. Beide kwaliteitsinstrumenten wisselen elkaar af. De interne audits beslaan vaste thema's die vooraf stichtingbreed zijn vastgesteld. De audits worden uitgevoerd door medewerkers van de Leo Kanner Onderwijsgroep die hiervoor een aparte training hebben gevolgd. De

resultaten van de interne audits worden besproken in het locatiemanagementteam. Als zij op basis van de auditanalyse verbetervoorstellen formuleren, worden deze verwerkt in het locatiejaarplan en zijn ze terug te lezen in het locatiejaarverslag.

4.5.3 Monitoren uitstroom

Nadat ze hun schoolloopbaan bij ons hebben afgerond, 'volgen' we onze leerlingen gedurende twee jaar. Dit doen we ook bij leerlingen die verhuizen. Onze decaan houdt met alle schoolverlaters contact om te vragen wat zij op dat moment doen en waar (school/werkgever). Hoe het oud-leerlingen vergaat op hun vervolgopleiding is voor school een belangrijke indicatie voor de onderwijskwaliteit. Verder helpt de feedback die uit de gesprekken naar voren komt, ons bij het begeleiden van nieuwe examenleerlingen naar een geschikte vervolgopleiding.

4.5.4 Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs is onder andere belast met het onderwijstoezicht. Zij ziet erop toe dat de wettelijke voorschriften worden nageleefd en ze beoordeelt en bevordert de kwaliteit van het onderwijs. In 2015 heeft de Inspectie van het Onderwijs het Leo Kannercollege voor het laatst bezocht onder het oude toezichtkader. De school ontving toen de beoordeling *basistoezicht*. Sinds 1 augustus 2017 zijn de toezichtkaders vervangen door onderzoekskaders. Het eerste bezoek 'nieuwe stijl' van de Inspectie aan het bestuur van de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) heeft plaatsgevonden in het najaar van 2017, het tweede bezoek was in het voorjaar van 2022.

Het vierjaarlijkse stelselonderzoek aan de LKO heeft de Inspectie in 2022 gecombineerd met een themaonderzoek naar leskwaliteit en een onderzoekspilot naar het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Op verschillende LKO-locaties zijn interviews en steekproeven genomen. De uiteindelijke beoordeling van de onderzochte thema's varieerde van voldoende tot goed. De Inspectie van het Onderwijs plaatst het verslag van de onderzoeken op www.onderwijsinspectie.nl. Hier is ook meer informatie te vinden over de inhoud van de onderzoekskaders.

Tot slot heeft het Leo Kannercollege in het voorjaar van 2023 deelgenomen aan het themaonderzoek naar Passend Onderwijs. De landelijke bevindingen heeft de Inspectie in 2024 verwerkt in de jaarlijkse publicatie *Staat van het Onderwijs*. De Inspectie heeft deze regeringsperiode de frequentie van de themaonderzoeken opgevoerd. Scholen worden voor deze onderzoeken benaderd op basis van een blinde steekproef per onderwijssoort. Het aantal VSO's in Nederland, waar het Leo Kannercollege toe behoort, is relatief klein. De blinde steekproef leidt ertoe dat de school dus relatief vaak benaderd wordt.

5 Praktische zaken

5.1 Toelaatbaarheid en toelating

Met de komst van de wet passend onderwijs maakt elke school deel uit van een regionaal samenwerkingsverband. De Leo Kanner Onderwijsgroep heeft als school voor speciaal onderwijs geografisch gezien leerlingen uit een grote regio en is daarom deelnemer in meer samenwerkingsverbanden. Achterin de schoolgids (§ 6.8) is een overzicht opgenomen van de samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs waarbij de LKO is aangesloten.

Elke school heeft sinds de invoering van de wet passend onderwijs een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Dit document is iets minder uitgebreid dan de schoolgids, maar geeft wel een 'papieren' inkijkje in de school. Het schoolondersteuningsprofiel van het Leo Kannercollege is te vinden op de websites van de samenwerkingsverbanden en op de schoolwebsite www.leokannercollege.nl.

5.1.1 Toelaatbaarheidsverklaring

Voor toegang tot het speciaal onderwijs is sinds de invoering van de wet passend onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Wanneer een school ervan overtuigd is dat een leerling beter op zijn plek is in het speciaal onderwijs, dan vraagt de school waar de leerling staat ingeschreven deze verklaring aan bij het samenwerkingsverband. Dat is het samenwerkingsverband in de regio waar de leerling woont. Voor wie wil weten welk samenwerkingsverband hoort bij welke woonplaats, dan is het [overzicht van de samenwerkingsverbanden VO](#) een handige bron. Uiteraard zal de school de aanvraag voor een TLV doen in overleg met de ouders.

Elk samenwerkingsverband bepaalt zelf hoe en welke leerlingen zij wil toeleiden naar het speciaal onderwijs. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband is beschreven hoe zij komt tot het afgeven van een TLV. Er is ook beschreven welke formulieren scholen moeten aanleveren bij de aanvraag van een TLV. Op de websites van de samenwerkingsverbanden kunnen ouders deze informatie nalezen. TLV's worden afgegeven voor een bepaalde tijdsduur en zijn landelijk geldig.

Scholen voor speciaal onderwijs beslissen zelf welke leerlingen worden aangenomen. Wel geldt dat scholen een leerling pas mogen inschrijven als de bijbehorende TLV is afgegeven. Er kunnen redenen zijn waarom een school voor speciaal onderwijs een leerling niet aanneemt. Het kan zijn dat zij niet de juiste onderwijssteuning kunnen bieden voor die leerling of dat de school vol zit.

In de meeste gevallen zal een leerling die naar een school van de Leo Kanner Onderwijsgroep wil gaan een TLV hebben. Voor leerlingen die de overstap maken van het (speciaal) basisonderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), vragen wij als ontvangende VSO-school een TLV aan bij het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs in de regio waarin de leerling woont.

Als een samenwerkingsverband geen TLV afgeeft terwijl ouders dit wel wensen, dan kunnen ouders hiertegen bezwaar maken. Op de website van het samenwerkingsverband waar de TLV is aangevraagd, staat beschreven welke route dan kan worden bewandeld.

5.1.2 Nieuwe leerlingen

De scholen van de Leo Kanner Onderwijsgroep hebben elk hun eigen toelatingsprocedure. Op de website www.leokannercollege.nl staat onder de knop *nieuwe leerlingen* beschreven hoe de procedure op het Leo Kannercollege in zijn werk gaat. In sommige schooljaren zijn

er helaas meer aanmeldingen dan er plek is. Voor leerjaar 1 is er om die reden een lotingsprocedure. Ook hierover is meer informatie te vinden onder de knop *nieuwe leerlingen* op de schoolwebsite.

5.1.3 Zorgplicht

Met de invoering van de wet passend onderwijs is het begrip 'zorgplicht' geïntroduceerd. Zorgplicht betekent niet dat alle jongeren die op een bepaalde school zouden willen starten, daar ook automatisch kunnen instromen. Een school kan bijvoorbeeld vol zitten. Verder geldt specifiek voor diplomagericht onderwijs dat er bij jongeren daadwerkelijk zicht moet zijn op het behalen van een diploma. Dit betekent heel concreet dat een aspirant-leerling bijvoorbeeld een weekrooster kan volhouden, dat het lukt om klasgenoten te verdragen en om instructies op te volgen, dat uitleg en hulp van leerkrachten wordt geaccepteerd, enz.

Als de school van aanmelding en een aspirant-leerling uit het (speciaal) basisonderwijs geen match zijn, dan zoekt de school van aanmelding samen met ouders en het samenwerkingsverband naar een passende plek. Mocht er geen match zijn tussen de school van aanmelding en een aspirant-leerling uit het voortgezet (speciaal) onderwijs, dan zoekt de school van herkomst samen met ouders verder naar een passende plek. Voor leerlingen die bij meerdere scholen zijn aangemeld, bepaalt het samenwerkingsverband welke school de zorgplicht heeft.

5.1.4 Verhuizing

Als door een verhuizing tijdens het schooljaar de afstand naar de oude school te groot is geworden, kunnen ouders hun kind aanmelden bij een school naar keuze dichterbij huis. Deze school bekijkt of ze het kind gedurende het schooljaar al een passende plek kan bieden. Lukt dat niet, dan bekijkt de school samen met ouders en het samenwerkingsverband welke andere school matcht met de leerling. Tot het moment dat de leerling kan worden ingeschreven op een nieuwe school, blijft de leerling ingeschreven op zijn of haar oude school. Het is raadzaam om ver voor de verhuizing op zoek te gaan naar een nieuwe school. Dit vergroot de kans op een soepele overstap.

5.1.5 Geschillencommissie passend onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 is de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO) actief voor het PO, (V)SO en VO gezamenlijk. Deze commissie richt zich op drie onderwerpen, namelijk toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, verwijdering van leerlingen en het ontwikkelingsperspectief. Als ouders het niet eens zijn met een beslissing van school op het gebied van één van deze drie onderwerpen, dan kunnen zij het GPO verzoeken om het geschil te behandelen. Het GPO komt binnen tien weken met een advies. Dit advies bevat een oordeel van de commissie over de vraag of het verzoek van ouders gegrond is. Het advies is niet bindend. Het schoolbestuur laat na bestudering van het advies weten aan ouders of en zo ja, welke vervolgacties school zal ondernemen.

Voordat ouders naar de Geschillencommissie gaan, kunnen zij als tussenstap een onderwijsconsulent inschakelen. Onderwijsconsulenten bieden kosteloos advies en ondersteuning. De onderwijsconsulenten zijn bereikbaar via <https://onderwijsconsulenten.nl/> en op 070-312 28 87.

5.2 Aan- en afwezigheid

De leerplichtwet verplicht ouders hun kind in te schrijven op een school. Zij zijn er ook voor verantwoordelijk dat hun kind de school daadwerkelijk bezoekt. Elk kind is leerplichtig vanaf vijf jaar. Sinds 1 augustus 2007 geldt de kwalificatieplicht. Dit houdt in dat jongeren zonder startkwalificatie tot hun 18e verjaardag onderwijs moeten volgen. Een startkwalificatie is een diploma op havo-, vwo- of mbo-2 niveau. Tijdens de kwalificatieplicht gaat uw kind elke dag naar school of kiest het voor een bij wet geregelde combinatie van leren en werken. De schoolleiding is verplicht het schoolverzuim zorgvuldig bij te houden en onwettig verzuim binnen drie dagen te melden bij de leerplichtambtenaar.

5.2.1 Aangepaste aanwezigheid op school

Het kan zijn dat een leerling vanwege omstandigheden tijdelijk niet in staat is om het volledige onderwijsprogramma te volgen. De Commissie voor de Begeleiding van onze locatie zal dan samen met leerkrachten en ouders bekijken wat de belastbaarheid van de leerling toelaat. De Commissie voor de Begeleiding stelt een plan op dat aansluit bij de mogelijkheden van de leerling. Het plan voorziet in een opbouwschema dat leidt tot volledig herstel van de schoolgang. School informeert de leerplichtambtenaar van de woonplaats van de leerling hierover en de leerplichtcontactambtenaar van de locatie.

5.2.2 Ongeoorloofd verzuim

Bij ongeoorloofd verzuim door de leerling worden ouders of verzorgers ingelicht en moet de verzuimde tijd ingehaald worden. Er worden duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot het verder voorkómen van ongeoorloofd verzuim. School is verplicht de leerplichtambtenaar op de hoogte te brengen.

(Vakantie)verlof dat wordt opgenomen zonder toestemming van de locatiedirecteur of de leerplichtambtenaar wordt gezien als ongeoorloofd schoolverzuim. De locatiedirecteur is verplicht dit aan de leerplichtambtenaar te melden. De leerplichtambtenaar beslist of er proces-verbaal wordt opgemaakt.

5.2.3 Aanvraag verlof bij uitzonderingen

Op grond van de leerplichtwet kan vrijstelling van schoolbezoek gegeven worden in de volgende situaties:

- Wanneer leerlingen plichten moet vervullen die voortvloeien uit levensovertuiging of godsdienst, bestaat er recht op verlof. Als richtlijn geldt dat hiervoor één dag per verplichting vrij wordt gegeven. Indien leerlingen gebruik willen maken van deze vorm van extra verlof, moet dit minimaal twee dagen van tevoren bij de schooldirecteur worden gemeld.
- Voor vakantie onder schooltijd kan alleen een uitzondering op de hoofdregel gemaakt worden als uw kind tijdens de schoolvakanties niet op vakantie kan gaan door de specifieke aard van het beroep van (één van) de ouders. In dat geval mag de locatiedirecteur uw kind eenmaal per schooljaar vrij geven, zodat er toch een gezinsvakantie kan plaatshebben. Het betreft de enige gezinsvakantie in dat schooljaar.
  - Hieronder vallen niet: familiebezoek in het buitenland, vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding, vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden, eerder vertrek of latere terugkeer in verband met (verkeers-)drukke, verlof voor een kind omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn.

- Voor bepaalde omstandigheden kan vrij worden gevraagd. Hierbij moet gedacht worden aan:
  - een verhuizing van het gezin;
  - het bijwonen van een huwelijk van bloed- of aanverwanten;
  - ernstige ziekte van bloed- of aanverwanten (het aantal verlofdagen wordt bepaald in overleg met de locatiedirecteur en/of de leerplichtambtenaar);
  - overlijden van bloed- of aanverwanten;
  - viering van een 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig (huwelijks)jubileum van bloed- of aanverwanten;
  - een andere naar oordeel van de locatiedirecteur belangrijke redenen, *maar geen vakantieverlof*. Het afleggen van examens van het brommer- of autorijbewijs valt hier niet onder.

Ouders kunnen een verlofaanvraag indienen door een e-mail te sturen naar de coördinator van het leerjaar waarin hun zoon of dochter les volgt. Deze e-mail bevat in elk geval de datum, tijd en de reden van het verlof. De coördinatoren leggen de aanvraag voor aan de locatiedirecteur. Elke aanvraag wordt individueel beoordeeld.

5.3 Omgang met leerlinggegevens

Op de website van de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) is een document opgenomen waarin de uitgangspunten staan over de omgang met leerlinggegevens binnen de LKO. Kort gezegd wordt er gestreefd naar zo veilig mogelijke data-opslag van zo min mogelijk gegevens met zo helder mogelijke doelen.

5.3.1 Digitale uitwisseling van leerlinggegevens

Meer informatie over de locatiespecifieke omgang met leerlinggegevens is opgenomen in de tabel hieronder. In de linker kolom staan de leveranciers met wie we leerlinggegevens uitwisselen. Via de bedrijfsnaam is een link naar de privacyverklaring/bijsluiter van het bedrijf opgenomen. Verder is in de tabel toegevoegd met welk doel we de gegevens uitwisselen en om welke gegevens het gaat.

Uitwisseling met	Welk doel?	Welke gegevens?
Aura	Voor de uitleen van de schoolbibliotheek voor leerlingen wordt softwarepakket Aura gebruikt. Dit geldt voor alle leerlingen.	naam leerling; SOMtoday-nummer; school e-mailadres; klas; school
Boom ; Malmberg ; Noordhoff ; Thieme Meulenhoff	Voor de vakken aardrijkskunde, biologie, economie, Engels, geschiedenis, Nederlands, NaSk en wiskunde maken leerlingen via Single-Sign-On binnen SOMtoday gebruik van digitaal lesmateriaal. Dit geldt voor alle leerlingen.	naam leerling; klas; school
Cum Laude VO	Cum Laude is een managementinformatietool dat het Leo Kannercollege gebruikt om analyses te maken van de onderwijskwaliteit. Voor deze analyses gebruikt Cum Laude de onderwijsdata uit leerlingvolgsysteem SOMtoday.	naam leerling; pasfoto; postcode en woonplaats; geboortedatum; absentie; toetsresultaten; handelingsplannen; e-mailadres leerling; nationaliteit; BSN; leerweg; vakkenpakket; school
Dedicon	Uitgeverij Dedicon levert op aanvraag van school digitale lesmethodes aan voor leerlingen die baat hebben bij Kurzweil-gebruik. Het gaat om ongeveer 20 leerlingen per jaar.	naam leerling; geboortedatum; beperking; school
DUO	De aanmelding van leerlingen voor het staatsexamen en de aanvraag van speciale voorzieningen bij het examen verloopt via school. Na de aanmelding ontvangen leerlingen en ouders een afschrift van de aanmelding ter controle. Dit geldt voor leerlingen in 34T, 45H en 456V.	naam leerling; BSN leerling; geboortedatum; geboorteplaats; te examineren vakken; leerweg; school

Google	Leerkrachten helpen de leerlingen herinneren aan het tijdstip van inname van hun medicatie. Hiervoor krijgen de leerkrachten 20 minuten voor het tijdstip van inname een e-mail-notificatie. Dit geldt voor de leerlingen die medicatie nemen onder schooltijd.	voornaam leerling; klas; medicatietijdstip
Instruct	De leerlingen in de natuurprofielen van 4 havo en 4 vwo maken gebruik van online lesmethode Fundament van uitgeverij Instruct.	naam leerling; SOMtoday-nummer; e-mailadres leerling; klas; school
Intergrip	De doorstroom van leerlingen naar het MBO verloopt, afhankelijk van de uitgezonden MBO-instelling, via applicatie Intergrip. De ontvangende MBO-instelling en het LKC als school van herkomst monitoren de voortgang van het doorstroomproces via Intergrip. Als leerlingen nog niet beschikken over een startkwalificatie monitort ook de Leerplicht-afdeling de voortgang.	naam leerling; NAW-gegevens; BSN; SOMtoday-nummer; geslacht; geboortedatum; leerjaar; leerweg; school e-mailadres
ITS	Het bedrijf ITSservices verzorgt op afstand het systeembeheer van het Leo Kannercollege.	naam leerling
JIJ!	Het LKC maakt voor alle leerlingen van de school gebruik van de methode onafhankelijke toetsen van toetsontwikkelaar JIJ!. Met deze toetsen kan de school zowel de vorderingen van de leerlingen in de onderbouw als in de bovenbouw volgen. Getoetst worden de vakgebieden rekenen, Nederlands en Engels. Door deze toetsen kan de school bekijken of er bij een leerling, klas of lichte sprake is van een achterstand of voorsprong bij deze vakgebieden. Ook kan school met deze toetsen de resultaten van de leerlingen afzetten tegen landelijke resultaten en zo de kwaliteit van het onderwijs in deze vakken peilen.	naam leerling; SOMtoday-nummer; leerjaar; leerweg; klas; lesgroep
Learnbeat	Learnbeat is een online lesomgeving die het LKC gebruikt voor lessen <i>digitale geletterdheid</i> in klas 1, 2 en 3 havo/vwo,	naam leerling; school e-mailadres; klas
Lexima	Leerlingen die baat hebben bij voorleesondersteuning via het programma Kurzweil kunnen op aanvraag van school bij Lexima een account krijgen via een tool van Samenwerkingsverband Leiden VO. Via dit account kunnen ze op school voor het maken van toetsen gebruik maken van het programma Kurzweil. Het gaat om ongeveer 40 leerlingen per schooljaar.	naam leerling; school e-mailadres; school
Microsoft	Voor het maken van schooltaken krijgen alle leerlingen de beschikking over een e-mailadres en een netwerkaccount in de schoolomgeving van Sharepoint.	naam leerling; leerweg; leerjaar; school
Numo	Het programma Numo wordt gebruikt als intensief arrangement voor rekenvaardigheid en Nederlands. Het gaat ongeveer om 20 leerlingen per schooljaar.	naam leerling; leerjaar, leerweg; school e-mailadres; SOMtoday-nummer; school
Onderwijs transparant	Voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) gebruiken sommige samenwerkingsverbanden het programma Onderwijs transparant voor het uploaden van de aanvraag vanuit scholen. In het ondersteuningsplan van het betreffende samenwerkingsverband is beschreven welke formulieren scholen moeten aanleveren bij de aanvraag van een TLV. Ook voor de overdracht van het leerlingdossier tussen basisscholen en het V(S)O wordt Onderwijs transparant vaak ingezet.	De basisschool van herkomst en het samenwerkingsverband van de woonplaats van de leerling kunnen meer informatie geven over de gegevens zij via Onderwijs transparant uploaden cq. opvragen.
Parnassys	De centrale administratie van de Leo Kanner Onderwijsgroep gebruikt het programma Parnassys om leerlingen te kunnen inschrijven en de Rijksbesteding te kunnen aanvragen. Dit geldt voor alle leerlingen.	naam leerling; NAW-gegevens; nationaliteit; BSN; geboortedatum; e-mailadres en telefoonnummers leerling en ouders; school; toelaatbaarheidsverklaring
Qompas	Voor de LGO-lessen in studieoriëntatie maken leerlingen via Single-Sign-On binnen SOMtoday gebruik van digitaal lesmateriaal. Dit geldt voor leerlingen in 4H en 5V.	naam leerling; SOMtoday-nummer; school e-mailadres; leerjaar; leerweg; examenprofiel; school
SOMtoday	De gegevens die school in leerlingvolgsysteem SOMtoday plaatst, helpen om de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden bij de schoolgang. De	naam leerling; NAW-gegevens; pasfoto; nationaliteit; BSN;

	<p>informatie die school in SOMtoday plaatst, wordt tijdens de schoolloopbaan door school zelf gegenereerd of is bijvoorbeeld door ouders aan school gegevens tijdens de intakeprocedure of via de jaarlijkse verzamelstaat.</p> <p>In de ouder- en leerlingomgeving van SOMtoday zijn absentie, huiswerk, cijfers en toekomstige lessen te zien.</p>	<p>geboortedatum; overdrachtsdocumentatie vorige school; absentie; beperking; medicatie; gegevens huisarts; gegevens zorgverzekering; hulpverleningsgeschiedenis; intelligentiegegevens; schoolcijfers; JIJ!-uitslagen; handelingsplannen; e-mailadres en telefoonnummers leerling en ouders; gezinssituatie; vervoerssituatie; leerweg; vakkenpakket; toelaatbaarheidsverklaring; school</p>
Van Dijk	<p>Van Dijk is de distributeur die de leermiddelen voor het Leo Kannercollege verzorgt. Voor de zomervakantie bestellen ouders de leermiddelen die in het nieuwe schooljaar nodig zijn via het portaal van Van Dijk. De leermiddelen worden in de zomervakantie aan huis bezorgd. De koppeling van de digitale leermiddelen verloopt via de driehoek Van Dijk – SOMtoday – educatieve uitgever Boom, Malmberg, Noordhoff en Thieme Meulenhoff.</p>	<p>naam leerling; geslacht; geboortedatum; leerweg; klas; school e-mailadres; school; naam ouders; adres ouders; e-mailadres ouders</p>
Zermelo	<p>Zermelo is het softwarepakket waarmee het Leo Kannercollege het jaar- en dagrooster voor de hele school maakt.</p>	<p>naam leerling; geboortedatum; leerweg; klas; vakkenpakket; lesgroepen; school e-mailadres; SOMtoday-nummer; school</p>
Zien!VO	<p>Zien!VO is een webapplicatie waarmee (VSO-)scholen de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in kaart kunnen brengen. Zien!VO bestaat uit een online vragenlijst die de mentor en de leerling allebei invullen over zichtbaar leerlinggedrag in de groep. Aan de hand van de uitslag bespreken mentor en leerling met elkaar welke ontwikkelruimte een leerling heeft en hoe de leerling hieraan kan werken. Zien!VO biedt ook de mogelijkheid om ouders te betrekken bij het invullen van de vragenlijst.</p>	<p>naam leerling; geslacht; geboortedatum; leerweg; klas; school e-mailadres; SOMtoday-nummer; school; naam ouders; e-mailadres ouders; geslacht ouders</p>

5.3.2 Omgang met beeldmateriaal

Aan het begin van elk schooljaar komt de schoolfotograaf langs op school om van elke klas een klassenfoto te maken en van elke leerling en leerkracht een portretfoto. Deze portretfoto's gebruiken we in de digitale variant in leerlingvolgsysteem SOMtoday zodat alle leerkrachten de leerlingen snel leren kennen. Afdrukken van de portretfoto's gaan met de leerling mee naar huis zodat ouders kunnen beslissen of de foto's aangekocht worden of dat ze retour gaan en vernietigd worden door de fotograaf.

Hiernaast worden tijdens excursies en bijvoorbeeld de diploma-uitreiking foto's gemaakt door het schoolpersoneel. Deze worden opgeslagen op het beveiligde schoolnetwerk en zijn alleen voor intern gebruik zoals terugkijken in de klas of reüniedoeleinden bestemd. Via de jaarlijkse verzamelstaat kunnen ouders aangeven of ze hier toestemming voor willen geven. Het is aan leerlingen niet toegestaan om foto's en filmpjes te maken tijdens schooltijd. Deze afspraak geldt ook tijdens de pauze en op het terrein rondom de school. Dit doen we om de kans op ongewenste en/of onbedoelde verspreiding en vermenigvuldiging zo klein mogelijk te houden.

Soms worden er tijdens de les opnames gemaakt van een leerkracht. Video-interactiebegeleiding (VIB) is op het Leo Kannercollege een scholingsinstrument voor leerkrachten. Bij video-interactiebegeleiding maakt de VIB-coach video-opnames van een stukje van een les en bespreekt dit met de betreffende leerkracht na. Ook voor sommige externe trainingen en opleidingen die onze leerkrachten volgen, moet beeldmateriaal worden ingeleverd. Ouders kunnen aan het begin van het schooljaar bij de mentor aangeven dat hun kind bij deze opnames liever buiten beeld blijft. Dan zorgen we ervoor dat het bureau waaraan de leerling werkt buiten het bereik van de camera wordt geplaatst.

5.3.3 Wijzigen persoonlijke gegevens

Mochten er wijzigingen of toevoegingen ontstaan in uw persoonlijke gegevens, dan vernemen wij dat graag zo spoedig mogelijk. Hierbij denken we aan adreswijzigingen, telefoonnummer (ook mobiel), maar bijvoorbeeld ook verandering van huisarts enz. Ouders kunnen dit soort wijzigingen doorgeven aan de mentor.

6 Contactgegevens

6.1 Bellen in geval van ziekte

Als leerlingen niet naar school kunnen komen wegens ziekte, dan ontvangen we graag voor 8.45 uur een telefoontje op **071 - 5 237 237**. Voor afspraken met huisarts, orthodontist, tandarts enz. volstaat een verlovverzoek per e-mail naar de coördinator van het leerjaar van de leerling.

6.2 Medewerkers Leo Kannercollege

directeur	Rick van het Maalpad
conciërge	Gerrit Brussee, Yvonne Compier, Valerie van der Velde
schooladministratie	Karin Borst
leerkrachten	<i>deze info volgt in september 2024</i>
coördinatoren	Naomi Engelkes, Suzanne Essers, Eefke Hagen, Maaïke Hazekamp, Vera de Jong, Wiesje Lok, Marlon Macville, Kristel Moonen, Imre Mulder, Hanny van Os
orthopedagogen	Eefke Hagen, Maaïke Hazekamp, Hanneke Klompenhouwer, Imre Mulder, Hanny van Os
maatschappelijk werk	Beatrix de Boer
decaan	Eveline Dunselman
onderwijskundige begeleiding	Harro Beek, Merel Güttinger
aanspreekpunt pesten en sociale veiligheid op school	Beatrix de Boer (b.deboer@leokanner.nl)

6.3 Klankbordgroep en Medezeggenschapsraad

Klankbordgroep LKC

Oudergeleding Personeelsgeleding	Yuri Lukowski, Julie Patoir, Henriëtte Raap, Marco Verberk Marjolein Boneveld, Suzanne Essers, Wiesje Lok, Adelbert Visscher
Toehorend locatiedirecteur	Rick van het Maalpad

Medezeggenschapsraad LKO e-mail: medezeggenschapsraad@leokanner.nl

Oudergeleding:	Jony van den Berg Leo Kannerschool SO Oegstgeest
	vacature De Muskietier SO Zoetermeer

Stefan van Westering
Leo Kannerschool VSO Oegstgeest

Stephanie van den Berg
Leo Kannercollege VSO Leiden

vacature
PC Hoofthoofcollege VSO Leiderdorp

Personeelsgeleding:

Raymon Hoek
Leo Kannerschool SO Oegstgeest

Peter Groen
PC Hoofthoofcollege VSO Leiderdorp

vacature
Leo Kannerschool VSO Oegstgeest

Marjolein Boneveld
Leo Kannercollege VSO Leiden

Angelique van Roon
De Musketier SO Zoetermeer

Annelore Koster
locatie ESB, lesplaats Curium

6.4 Vertrouwenspersonen LKO en Meldregeling

Vertrouwenspersonen LKO

Judith Vallenduuk

via 06-303 840 00 en vertrouwenspersoon@leokanner.nl

Meldregeling (voorheen klokkenluidersregeling)

Nico Rosenbaum

voorzitter en vertrouwenspersoon integriteit (06-54286819
of n.rosenbaum@vodafonevast.nl)

Sonja Distelbrink

lid, juridisch adviseur (06-51864672 of info@sdma.nl)

Ton van Voorden

lid (06-34705332 of vanvoordenton@gmail.com)

6.5 College van Bestuur en Raad van Toezicht

College van Bestuur

Sander Verheul

Raad van Toezicht

Dickie Gunning-Willemse (huisvesting, auditcommissie)

Jan-Jaap de Haan (strategievorming, HRM en
kwaliteitscommissie)

Karim El-Khetabi (financiën, huisvesting, auditcommissie)

Babette Lammerts (kwaliteitscommissie)

Paul van Maanen (voorzitter, strategievorming,
renumeratiecommissie)

Marten Muis (HRM en kwaliteitscommissie)

6.6 Centrale administratie LKO

Sabrina van Haasterecht   Elisabethhof 17
2353 EW Leiderdorp
tel.: 071 – 515 05 99
e-mail: administratie@leokanner.nl

6.7 Handige namen en adressen

Inspecteur Expertisecentra
en speciaal basisonderwijs   Anneke Bosman
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
website: www.onderwijsinspectie.nl

Vertrouwensinspectie   Meldpunt tel.: 0900 – 111 31 11 (lokaal tarief)

Geschillencommissie
Bijzonder Onderwijs   via www.geschillencommissiesbijzonderonderwijs.nl

Centrum Autisme   Sandifortdreef 19, 2333 ZZ Leiden, 4^e etage.
tel.: 071 – 890 78 00

Van Ruytenburghlaan 4, 2263 KG Leidschendam
tel.: 070 – 890 37 10

website: rivierduinen.nl

Curium-LUMC   Academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie
Endegeesterstraatweg 27, 2342 AK Oegstgeest
tel.: 071 – 515 96 00
website: www.curium-lumc.nl

LUBEC   Leids Universitair Behandel- en Expertise Centrum
Sandifortdreef 17, 2333 ZZ Leiden
telefoon: 071 527 40 63
[website](#)

Stichting MEE   tel.: 088 – 775 20 00
website: www.meezhn.nl

Centrum voor Jeugd en
Gezin   Alle gemeenten hebben één of meerdere centra voor jeugd
en gezin. Meer informatie is verkrijgbaar via
telefoonnummer 088 – 254 23 84 of via internet op
<https://www.cjghm.nl> / www.hoezitdat.info /
[Instagram.com/hoezitdat.info](https://www.instagram.com/hoezitdat.info) / www.cjgcursus.nl /

De schoolcontactpersoon van het Jeugd- en Gezinsteam
(JGT) is te bereiken op telefoonnummer 088 - 254 23 62.

De schoolarts is bereikbaar via tel.: 088 – 308 33 47 of [ado-
leiden@ggdhm.nl](mailto:ado-leiden@ggdhm.nl).

Jeugdbescherming-West   website: jeugdbeschermingwest.nl

Regio Zuid-Holland Noord:
Schuttersveld 32, 2316 ZD Leiden
tel.: 071 - 523 97 40

Ambulante Educatieve Dienst	Lammenschansweg 130d, 2321 JX Leiden, tel.: 071 572 78 59 website: www.aed-leiden.nl	
Onderwijsconsulenten	Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag tel.: 070 – 312 28 87 website: www.onderwijsconsulenten.nl	
Ouderverenigingen	Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) Weltevreden 4a, 3731 AL De Bilt tel.: 030 – 229 98 00 website: www.autisme.nl	
Balans	Weltevreden 4a, 3731 AL De Bilt tel.: 030 – 225 50 50 website: www.balansdigitaal.nl	
Belangen- en contact- vereniging PAS	PAS Nederland (Personen uit het Autisme Spectrum - vanaf 18 jaar) tel.: 030 – 711 35 91 website: www.pasnederland.nl	
Begeleid wonen	Voor studenten mbo, hbo, wo en voor werkende jongeren: Jados (voorheen: Capito, In voor Autisme, Stumass), zie www.jados.nl Voor jongvolwassenen tussen 18 en 30 jaar: Prodeba, zie www.prodeba.nl	
Vakantieadressen	website: www.meevakantiewijzer.nl	
Begeleiding thuis	Inzowijs Hoofdstraat 1-3 2351 AA Leiderdorp tel.: 071-576 86 37 website: www.inzowijs.nl	Prodeba Diamantlaan 174b 2332 GR Leiden tel.: 071-580 36 95 website: www.prodeba.nl
Huiswerkbegeleiding	Studiekring, zie www.studiekring.nl Quadraat, zie www.quadraat-leiden.nl Studentsplus, zie www.studentsplus.nl	
Studietoeslag 18+	websites: gemeente Leiden , gemeente Zoetermeer , gemeente Katwijk , gemeente Kaag en Braassem , gemeente Den Haag , ISD Bollenstreek	

6.8 Samenwerkingsverbanden

Met de komst van de wet passend onderwijs maakt elke school deel uit van een regionaal samenwerkingsverband. De Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) heeft als scholengroep voor speciaal onderwijs geografisch gezien leerlingen uit een grote regio en is daarom deelnemer in meer samenwerkingsverbanden.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de samenwerkingsverbanden voor het voortgezet onderwijs waarin de LKO participeert. De samenwerkingsverbanden zijn georganiseerd op woonplaats. Voor wie wil weten welk samenwerkingsverband hoort bij

welke woonplaats, is het [overzicht van de samenwerkingsverbanden VO](#) de handigste bron.

VO 2801 (Leiden en omstreken)

Duivenbodestraat 11, 2313XS Leiden
Tel.: 071 512 1535
e-mail: info@swvvo2801.nl
Website: www.swvvo2801.nl

VO 2803 (Duin- en Bollenstreek)

Postbus 307, 2200 AK Katwijk
Tel. 06 10 55 95 27
e-mail:
m.vanduivenvoorde@swvduinenbollentreek
Website: www.swvduinenbollentreek.nl

VO 2802 (Midden-Holland/Rijnstreek)

Karnemelksloot 31, 2806 BA Gouda
Tel.: 0182 69 97 65
e-mail: info@swv-vo-mhr.nl
Website: www.swv-vo-mhr.nl

VO 2806 (Zuid-Holland West)

Binckhorstlaan 145, 2516BA Den Haag
Tel.: 070 315 6355
e-mail: info@swvzhw.nl
Website: www.swvzhw.nl

VO 2807 (Zoetermeer)

Oostergo 31, 2716AP Zoetermeer
Tel.: 079 316 04 63
e-mail: loket@swvzoetermeer.nl
Website: www.swvzoetermeer.nl

6.9 Locaties van de LKO

De Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO) is een scholengroep voor speciaal onderwijs in en rondom Leiden. Naast het Leo Kannercollege heeft de LKO nog twee andere afdelingen die onderwijs bieden aan leerlingen met een diagnose binnen het autismespectrum, beide in Oegstgeest: Leo Kannerschool SO en Leo Kannerschool VSO.

Op de LKO-locaties De Musketier (SO Zoetermeer) en PC Hooftcollege (VSO Leiderdorp) is de leerlingpopulatie breder: hier volgen leerlingen met internaliserende en externaliserende problematiek onderwijs. Het gebouw van het PC Hooftcollege is zo ingericht dat beide groepen een eigen gedeelte hebben. Ook de ESB, de lesplaats van de LKO die is verbonden aan het kinderspsychiatrisch centrum Curium-LUMC, kent een brede leerlingpopulatie.

De locatie ESB is ook de plek waar de LKO innovatieve onderwijstrajecten ontwikkelt voor leerlingen die, vaak in combinatie met een zorgbehoefte, niet tot ontwikkeling komen binnen het bestaande onderwijsaanbod. De School zonder Muren (SzM) is het meest recente innovatietraject. De locaties van de LKO hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van de SzM. Scholen buiten de LKO kunnen tevens gebruik maken van het SzM-aanbod, mits er afspraken zijn over bekostiging. De stamschool kan bij de SzM een aanvraag doen voor begeleiding in onderwijs. De School zonder Muren kijkt samen met de stamschool, ouders en de leerling wat een passend onderwijsalternatief zou kunnen zijn. Over de School zonder Muren is meer informatie te vinden op www.leokanner-schoolzondermuren.nl. Meer informatie over de andere LKO-locaties staat op www.leokanner.nl.

Prof. dr. Leo Kannerschool SO

Endegeesterstraatweg 26
2342 AK Oegstgeest
Tel.: 071 – 515 08 44
e-mail: c.vaneden@leokanner.nl

Prof. dr. Leo Kannerschool VSO

Hazenboslaan 101
2343 SZ Oegstgeest
Tel.: 071 – 519 02 33
e-mail: a.remerij@leokanner.nl

De Musketier SO

Bokkenweide 1-3
2727 GN Zoetermeer
Tel: 079 – 316 10 70
e-mail: p.vandenoever@leokanner.nl

Prof. dr. Leo Kannercollege VSO

César Franckstraat 9
2324 JM Leiden
Tel.: 071 – 523 72 37
e-mail: r.vanhetmaalpad@leokanner.nl

P.C. Hoofthoofcollege VSO

Touwbaan 42
2352 CZ Leiderdorp
Tel.: 071 - 581 45 66
e-mail: e.wildeman@leokanner.nl

Lesplaats ESB - Curium LUMC

Endegeesterstaatweg 27
2342 AK Oegstgeest
Tel.: 071 - 515 96 00
e-mail: m.gilissen@leokanner.nl

Lesplaats School zonder Muren

Endegeesterstaatweg 27
2342 AK Oegstgeest
Tel.: 071 - 515 96 00
e-mail: e.vandemeeberg@leokanner.nl

versie 10 juli 2024